108

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu:
VLAICU BÂRNA

14

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

Întors de la Dunăre, în apele căreia înecase armatele lui Sinan Pașa, lui Mihai i se înfățișează voinicul Gruia, fiul lui Baba Novac, aprig luptător împotriva turcilor. Lăudîndu-l pentru faptele lui, Mihai îi dăruiește o sabie de Damasc.

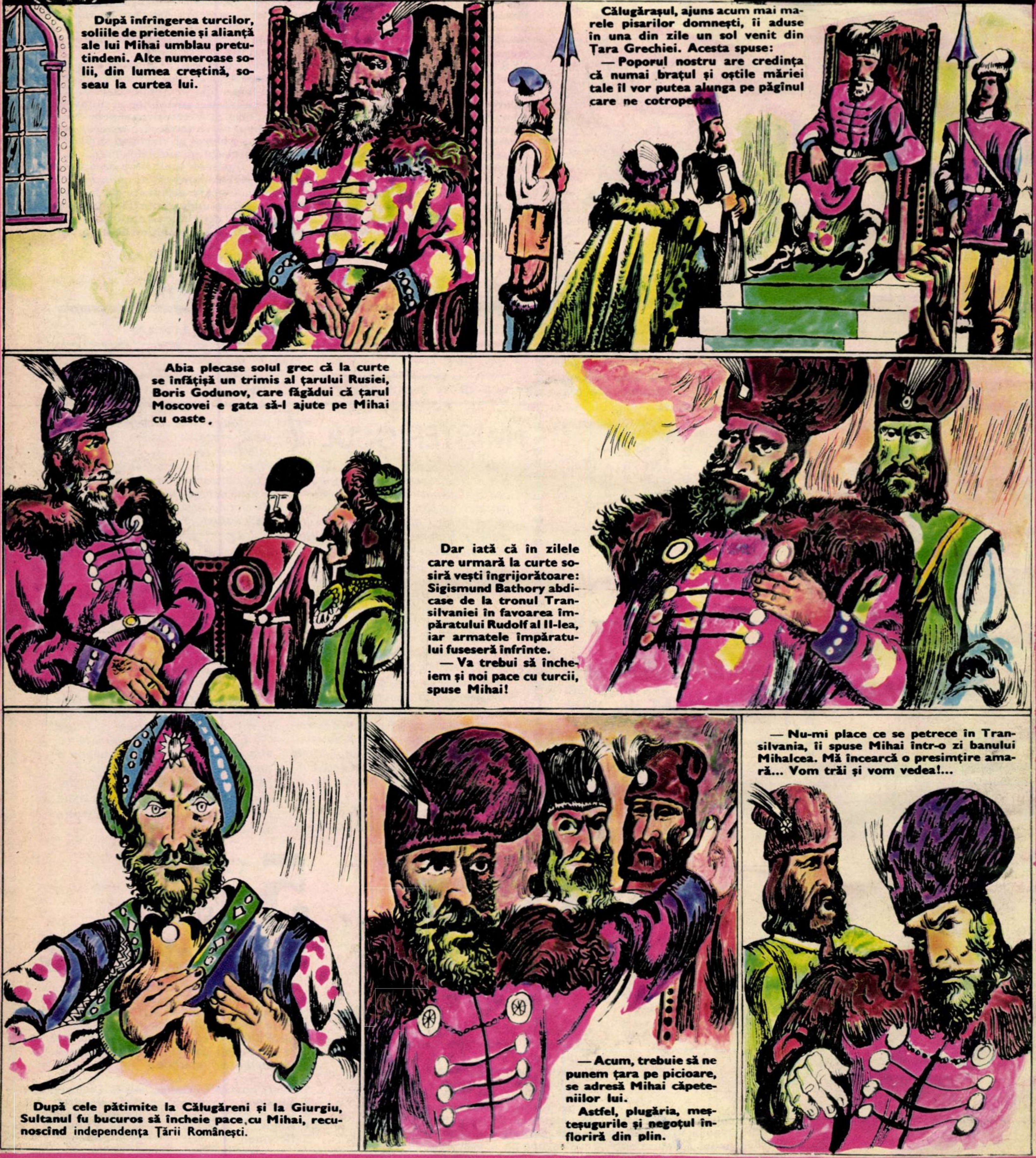

După înfrîngerea turcilor, soliile de prietenie și alianță ale lui Mihai umblau pretutindeni. Alte numeroase solii, din lumea creștină, soseau la curtea lui.

Călugărașul, ajuns acum mai marele pisarilor domnești, îi aduse în una din zile un sol venit din Țara Grechiei. Acesta spuse:

— Poporul nostru are credința că numai brațul și oștile măriei tale îl vor putea alunga pe păgînul care ne cotropește.

Abia plecase solul grec că la curte se înfățișă un trimis al țarului Rusiei, Boris Godunov, care făgădui că țarul Moscovei e gata să-l ajute pe Mihai cu oaste.

Dar iată că în zilele care urmară la curte sosiră vești îngrijorătoare: Sigismund Bathory abdicase de la tronul Transilvaniei în favoarea împăratului Rudolf al II-lea, iar armatele împăratului fuseseră înfrînte.

— Va trebui să încheiem și noi pace cu turcii, spuse Mihai!

După cele pătimite la Călugăreni și la Giurgiu, Sultanul fu bucuros să încheie pace cu Mihai, recunoscînd independența Țării Românești.

— Acum, trebuie să ne punem țara pe picioare, se adresă Mihai căpeteniilor lui.

Astfel, plugăria, meșteșugurile și negoțul înfloriră din plin.

— Nu-mi place ce se petrece în Transilvania, îi spuse Mihai într-o zi banului Mihalcea. Mă încearcă o presimțire amară... Vom trăi și vom vedea!...

(Va urma)

Cutezătorii 51

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor. Lucia SICOMAS

1
LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.

Cutezătorii

52

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 26 DECEMBRIE 1968, ANUL II (65)

1969
La mulți ani!

ECRAN

AURUL ÎMPLINIRILOR

Cind, la ora zero a nopții de hotar dintre anul care se sfîrșește și cel care vine, noi,oamenii acestui pămînt binecuvîntat de la Dunăre și Carpați, vom înălța cupele cu vin, o vom face cu sentimentul plenar că toastăm pentru mari izbînzi dobîndite în lupta și munca noastră, izbînzi care au însoțit pas cu pas drumul lui 1968 și despre care avem certitudinea că ne vor fi izvorul bucuriilor în 1969. Vastul program de înfăptuiri al Partidului Comunist Român, declanșînd o emulație creatoare ce-a cuprins întregul nostru popor, a transformat anul de care ne despărțim într-unul hotărîtor pentru construcția socialismului, investește anul care vine cu noi și trainice virtuți.

Toate acestea au reieșit cu o deosebită limpezime din dezbaterile Plenarei C.C. al P.C.R. din 16—17 decembrie, din lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale.

Intrăm în cel de-al patrulea an al acestui cincinal, an cu o deosebită pondere în realizarea Directivelor Congresului al IX-lea al partidului, cu conștiința că dezvoltarea economiei noastre naționale și ridicarea nivelului de trai al maselor constituie — așa cum a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la recenta Plenară *— o puternică dovadă a hotărîrii și abnegației cu care muncește întregul nostru popor.*

Ca totdeauna, și acum graiul sobru al cifrelor este revelator. Între anii 1966 și 1968 s-au investit în economia națională fonduri de peste 155 miliarde de lei, sumă ce depășește investițiile din întreaga perioadă a anilor 1950—1960. S-au dat în folosință, în perioada 1966—1968, peste 155 000 de apartamente și, astfel, 500 000 de persoane s-au mutat în locuințe noi. Pentru acțiuni social-culturale s-au cheltuit 33 de miliarde de lei, aproape dublu cît în 1960. Fondurile alocate pentru un elev al școlii de cultură generală au fost în 1960 de 800 de lei, în 1967 de 1 130 de lei și anul acesta de 1 190 de lei.

Anul care începe și ale cărui plan de stat al economiei naționale și buget de stat au fost aprobate de Marea Adunare Națională, va fi unul și mai rodnic și mai bogat.

Cînd, la ora zero a nopții de hotar a revelionului, vom ridica cupele, vom toasta în numele neasemuitei bucurii de a trăi și a crea, pentru că niciodată, poate, bucuria noastră n-a avut atîta acoperire în aurul faptelor, al acelor fapte în stare să ne dăruiască sentimentul plenitudinei, satisfacția fără margini că sîntem fii acestei țări, ostași credincioși ai partidului, constructori și poeți ai socialismului.

Cronicar

Din bucuriile vacanței de iarnă

URARE

Pe la ferestrele caselor au pornit plugușoarele. Prin inimă și-a început colindele nostalgia. În acest luminat prag de An Nou 1969, fiecare dintre noi, cei care vă trimitem săptămînă de săptămînă această revistă, am vrea să facem schimb cu băietanii de pe copertă, să ne „acordăm" buhaii, bicele sau clopoțeii și să venim cu uratul pe la casele voastre, dragi cutezători... Să ne întîlnim voioși și să ne spunem deopotrivă izbînzile anului ce se încheie, năzuințele și sîrguințele viitoare. Bucurîndu-vă de minunate condiții de viață și învățătură, fie ca acest An Nou 1969 să vă aducă tuturora multă sănătate, fericire, succese tot mai alese la școală și în preocupările pionierești. Să creșteți și să înfloriți, frumoși și luminați, harnici și cutezători, spre bucuria părinților și a educatorilor voștri, spre îndreptățita mîndrie a minunatului popor căruia aparținem. «LA MULȚI ANI!»

Mihai Negulescu

RADAR
Cutezătorii

● Este cunoscut că jocul «Omule nu te supăra» este astăzi unul din cele mai populare și mai răspîndite jocuri din lume. Milioane de copii și adulți îl joacă și... nu se supără cînd pierd! De curînd, acest joc a împlinit 50 de ani. Părintele său, inventatorul Josef Friederich Schmit l-a desenat în urmă cu o jumătate de secol pe carton și apoi l-a explicat copiilor săi. Deși «Omule nu te supăra» are acum respectabila vîrstă de 50 de ani, el este tot atît de îndrăgit ca în primele zile ale existenței sale.

● În fiecare an, timp de 10 zile, parcul Talkatore din Delhi se transformă într-un fel de orășel al tineretului. Băieți și fete din toate colțurile țării vin la Talkatore pentru a discuta problemele legate de viața și idealurile tineretului din întreaga Indie. Întîlnirea se încheie cu bogate spectacole folclorice la care participă cele mai autentice talente selecționate din rîndul tineretului.

◆

PCR
PCR
PCR
ROMÂNIA

DOUĂZECI ȘI UNA DE TREPTE

O veche, de mii de ani, poveste spune că un bărbat înțelept a plecat în lumea largă ca să găsească fericirea pierdută a oamenilor și să le-o înapoieze. A plecat din cetatea lui cînd era în floarea vîrstei, a străbătut pămîntul în lung și în lat și s-a întors bătrîn, împovărat și gîrbovit de vreme. Crezînd că va găsi fericirea ascunsă undeva, ca o comoară, se trudi zi și noapte, cercetînd văgăunile munților și adîncurile mărilor. Abia cu puține clipe înainte de a închide ochii își dădu seama că, de fapt, el aflase fericirea în strădania sa de a fi de folos oamenilor, în dorința sa de a vedea în jurul său mai multă dreptate și frumusețe și bucurie.

Generații și generații au cunoscut povestea aceasta, scurgerea timpului adăugîndu-i mereu alte și alte sensuri. Fără îndoială că timpul nostru i-a adăugat și acest sens: în vreme ce, odinioară, înțeleptului i-a trebuit o viață întreagă ca să-și dea seama că fericirea stă în truda de a fi folositor semenilor tăi, azi,voi, tinerii cutezători, descoperiți un asemenea adevăr fundamental din primii ani, el vă călăuzește copilăria, vă e tovarăș de bancă, în clasă, tovarăș de drumeții și de cîntece în romanticele, veselele voastre vacanțe. Totul în jurul vostru vă îndeamnă la aceasta. Trăiți într-o țară liberă, demnă și bogată, într-o țară unde omul este prețuit după hărnicia sa, după strădania sa de a fi cît mai folositor. Drumul spre fericire al fiecărui om de la noi se confundă cu drumul edificării socialiste a patriei, drum venind de departe, din idealul și lupta strămoșilor, și continuînd neîntrerupt, dincolo de visul nostru.

Există zile cînd, mai mult ca oricînd, toate gîndurile noastre se prefac într-un cîntec înflăcărat si patetic închinat patriei, cîntecul tuturor. vîrstnici si tineri, despre neasemuita fericire de a ne strădui să trăim, dăruindu-ne tot ce avem mai trainic și mai pur înfloririi colectivității noastre. Este, fără îndoială, o asemenea zi 30 Decembrie, cînd sărbătorim proclamarea republicii noastre.

Au trecut douăzeci și unu de ani de cînd, ca urmare firească a insurecției populare de la 23 August 1944, condusă de Partidul Comunist Român, la 30 Decembrie 1947, monarhia a fost înlăturată, România devenind republică. Am urcat de atunci o monumentală scară de marmură. Pășim azi pe a douăzeci și una treaptă. Privind înapoi ne umplem sufletele de mîndria unor gigantice realizări. Scrutînd viitorul, ne descoperim patria pe culmi ale progresului și civilizației.

Nu există fericire mai mare, prieteni, decît aceea de a avea necontenit sentimentul că patria are nevoie de tine, că munca, talentul, dăruirea ta slujesc înfloririi Republicii Socialiste România.

OCTAV PANCU-IAȘI

Tuturor cititorilor noştri

CÎNTEC SUB STEMĂ

de **RADU CÂRNECI**

Stemă de soare, stemă de gînd luminos,
de la străbuni ajungînd pînă la mine,
aură-n timp, azi peste timp maiestuos,
curgă-mi pe frunte razele tale senine.
Stemă de cîmpuri, stemă de munţi, stemă de dor,
hora ta mîndră jur-împrejuru-mi coboară,
horă-n adîncuri — de la Decebal, comori —
de la strămoşii de piatră, stemă-comoară.
Stemă de taină, ca o tăcere de gînd,
tu, pătrunzîndu-mi sîngele-nalt de iubire,
chipul meu tînăr, stemă, în tine sculptînd,
ca o lumină intră în nemurire!

NEREUŢĂ ALEXANDRU *este elev în clasa a VII-a A la Şcoala generală nr. 26 din Capitală. Este în conducerea detaşamentului clasei respective. Îl pasionează ştiinţele naturii, chimia, matematica şi în mod special desenul. Alexandru s-a prezentat la concursul organizat de revista noastră «Colegul Minitehnicus» cu desenul unui robot aşa cum şi l-a închipuit el, lucrare care a luat premiul III. Dacă vă amintiţi, robotul lui Alexandru a apărut pe coperta numărului 51 al revistei. Îi urăm în noul an şi mai multă fantezie!*

NEAGU SILVIU *din clasa a VIII-a B a Şcolii generale nr. 188 din Bucureşti. S-ar putea spune despre el multe lucruri: că e bun elev, că are o comportare frumoasă faţă de colegi, de părinţi, de profesori etc. De curînd a luat premiul al III-lea la «Concursul vacanţei». Drept pentru care îl felicităm şi îi urăm încă multe premii la concursurile noastre, precum şi tradiţionalul «La mulţi ani!»*

KLOYBER SIEGFRIED *din Cugir... «dublu campion» al revistei noastre. Deţinător al premiului I al Concursului Minitehnicus '68 a obţinut recent şi menţiunea specială la concursul de desene «Colegul Minitehnicus». La... mai multe şi la mulţi ani, dragă Siegfried!*

Aţi auzit vreodată de frumoasa baladă a lui Diriviş Voinicul? Cu siguranţă că cei mai mulţi vor răspunde: nu. Şi nu e de mirare. Această baladă este o recentă culegere de folclor a prietenei noastre **DĂNESCU VIRGINICA**, *elevă în clasa a V-a la Şcoala generală din comuna Podul Doamnei, judeţul Ilfov.*

Pentru Virginica, activa

Nereuţă Alexandru

Neagu Silviu

Kloyber Siegfried

Cititorii despre noi

1. Nu ne îndoim că eşti sincer. Spune-ne, care este primul lucru pe care îl citeşti cîndiei în mînă revista şi care ultimul?

....

2. Îţi place să călătoreşti? Dar să citeşti?
Scrie-ne care dintre însemnările noastre de călătorie te-au încîntat? Ce schiţe sau povestiri ai citit cu mai multă plăcere? Ce părere ai despre rubricile noastre ştiinţifice?

....

....

....

3. Ce părere ai despre copertele revistei? Tu — cu preocupările, cu jocurile şi visurile tale — te-ai recunoscut în atitudinile colegilor tăi fotografiaţi în revistă? Cărei coperte i-ai da premiul I? Şi pe care ai lăsa-o, să zicem... corigentă?

....

....

....

4. Ai participat la concursurile iniţiate de revistă? Întrebările le-ai considerat grele sau uşoare? Ţi-au cerut o pregătire suplimentară faţă de cea şcolară?

....

....

5. Ai răspuns sau nu la anchetele noastre? De ce?

....

....

6. Ce ai dori să citeşti în paginile revistei «Cutezătorii», în anul 1969?

Numele şi prenumele...

Clasa.............**Şcoala**.......................**Localitatea**...................

Judeţul...

LA MULȚI ANI!

Dănescu Virginica

Poenaru Vasile

Tutilă Nicușor

noastră corespondentă, talentată recitatoare și dansatoare, toată admirația noastră.

Cu aproape un an în urmă, am primit la redacție o poezie. Aducea în versurile ei ceva din transparența luminii zilelor de iarnă, ceva din jocul copiilor din sat... Semna: elevul POENARU VASILE *de la Școala generală din Miloșești, Slobozia.*

De atunci, prietenul nostru ne-a trimis și alte versuri pe care le-am găzduit cu bucurie în paginile revistei. Și, ca unui colaborator apropiat se cuvine să-i adresăm tînărului poet urarea de succes și... inspirație.

REZULTATELE CONCURSULUI «ROZETELE CUTEZĂTORII»

Iată-ne și la sfîrșitul primei etape a concursului din acest an școlar. În ordinea rozetelor obținute, s-a clasat pe primul loc elevul TUTILĂ NICUȘOR *de la Școala generală din comuna Borșa, județul Cluj.*

Cu cele 69 de puncte acumulate, Tutilă Nicușor devine posesorul prețiosului trofeu transmisibil — Pana de aur.

Vă mai amintiți că una din primele corespondențe publicate la rubrica «Rozetele Cutezătorii» este semnată de el? De atunci, tînărul reporter a fost mereu prezent în paginile revistei cu scurte reportaje, fotoreportaje din viața școlii, cu imagini din drumețiile și excursiile vacanței.

Lui, celui mai harnic corespondent, premiantului concursului «Rozetele Cutezătorii», urările noastre de sănătate, succes și... noi străluciri «Penei de aur», pe care a obținut-o!

ANCHETĂ FULGER

Completați fiecare dintre voi alăturata fișă de anchetă, decupați-o din revistă, împăturiți-o și trimiteți răspunsurile voastre, cît mai curînd, pe adresa:

Revista
„CUTEZĂTORII"
Casa Scînteii,
București.

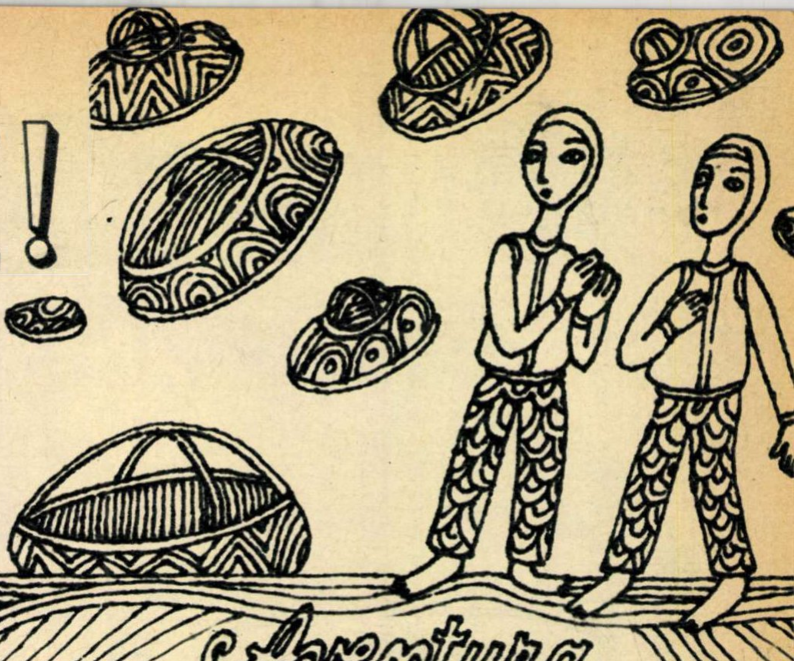

Aventura

schiță de HORIA ARAMĂ

— Să nu te mai prind cu Lex.

Aceste cuvinte rostite de tata pe tonul cel mai solemn îmi tot apăreau în fața ochilor ca o reclamă scrisă pe un nor artificial. Era destul de enervant, pentru că tocmai goneam cu «ceașca» pe magistralele aglomerate și numai un orb n-ar fi văzut că alături de mine se află Lex însuși, spaima cartierului.

Conducea cu mînă sigură «ceașca», iar aceasta sărea, elastică, peste tot felul de obstacole. Eram foarte ocupat să mă fac că nu-l cunosc pe cel mai interesant dintre tovarășii mei de joacă, interesant nu pentru că mi-era interzis, mai curînd invers.

În jurul nostru, sute de oameni goneau la toate nivelurile, pe trotuare rulante, în «sănii» antigravitaționale sau în «cești» cu pernă de aer ca a noastră. Deasupra țîșneau în toate sensurile monoraiurile, mai apoi începea sarabanda elicopterelor individuale pentru ca și mai sus...

Ieșisem de zece minute din oraș. Străbăteam întinderi cultivate, drepte ca-n palmă. În cele din urmă Lex cîrmi spre o neregularitate a terenului cu totul ciudată și opri «ceașca».

— Vine, mă grăbi.

— Ce e asta? am întrebat.

— O rîpă, acuma știi?

Nu știam mai mult decît înainte, dar vedeam în fața noastră un coborîș de vreo trei metri, străin de orice formă geometrică.

— Vii? întrebă Lex, fără să ascundă batjocura ce mă aștepta în caz că aș fi refuzat.

— E imposibil, am îngăimat. «Patinele» noastre nu pot luneca decît pe suprafețe plane...

Atunci Lex mă apucă de umăr și mă scutură ca pe un copil:

— Coborîm fără «patine»!

Am rămas mut. Cum ne-am fi putut descurca fără încălțămintea-minune care ne purta chiar și în casă și fără ajutorul căreia nu făcusem niciodată un pas! Numai ca să nu par un fricos m-am așezat pe jos, nu fără să aud în minte ce-ar fi zis mama dacă m-ar fi văzut atingînd un sol nedezinfectat, și mi-am desfăcut «patinele».

— Parcă am merge la culcare, am rîs verde spre Lex, care și le zvîrlise din picioare fără ceremonie.

— Hai, m-a repezit el, întorcîndu-mi spatele.

Și atunci s-a întîmplat ceva nemaipomenit: Lex a întins un picior, a atins pămîntul, lăsîndu-și pe el toată greutatea corpului. Apoi a ridicat celălalt picior, a înaintat cu el cîteva degete, l-a lăsat la pămînt și s-a deplasat astfel în direcția rîpei.

— Ce faci? am strigat.

— Merg! mi-a trimis el peste umăr. Nu cunoșteam cuvîntul, dar nu-mi scăpă ușorul tremur al glasului său.

M-am ridicat în picioare, și, cu prețul unor mari eforturi, m-am deplasat la rîndu-mi în direcția lui Lex. Călcam ca pe ace, deși sub tălpi nu era decît praf. În fiecare clipă riscam să-mi pierd echilibrul. Dar nu mi-aș fi iertat să mă fac de rîs în fața prietenului meu interzis.

Acesta prinse să coboare în rîpă. Cu greu l-am ajuns din urmă. Atunci mi-a arătat cu un gest triumfal un ciuf verde care ieșea din pămînt în mare dezordine.

— Iarbă!

— Și ce-i cu asta?

Mă simțeam ignorat, dar n-aș fi recunoscut-o o dată cu capul. Lex n-avea nevoie însă de victorii ușoare. Întinzînd cu atenție un picior, îl lăsă să atingă ceea ce numise iarbă. Închise ochii. Se vede că-l înțepa foarte rău, însă răbda. Peste cîteva clipe stăteam amîndoi cu tălpile pe verdele sălbatic al ierbii. Era ciudat. Acum, cînd ne trecuse prima senzație, părea chiar plăcut.

— Pe vremuri copiii zburdau desculți prin iarbă, îmi evocă el timpuri de legendă.

— Da? am răspuns eu inteligent.

— Trebuie să fi fost grozav.

— Și nu o dezinfecta nimeni?

— Iarba? Nu. Era curată. O spăla roua.

Deodată o pată neagră ne astupă cerul. Era o «sanie». Coborî pînă la noi și un braț puternic mă smulse, purtîndu-mă în aer drept lîngă tata. «Sania» porni într-o clipă și nu se opri decît la spital.

De atunci nu l-am mai văzut pe Lex, dar mereu mă gîndesc la copiii aceia care alergau prin iarbă.

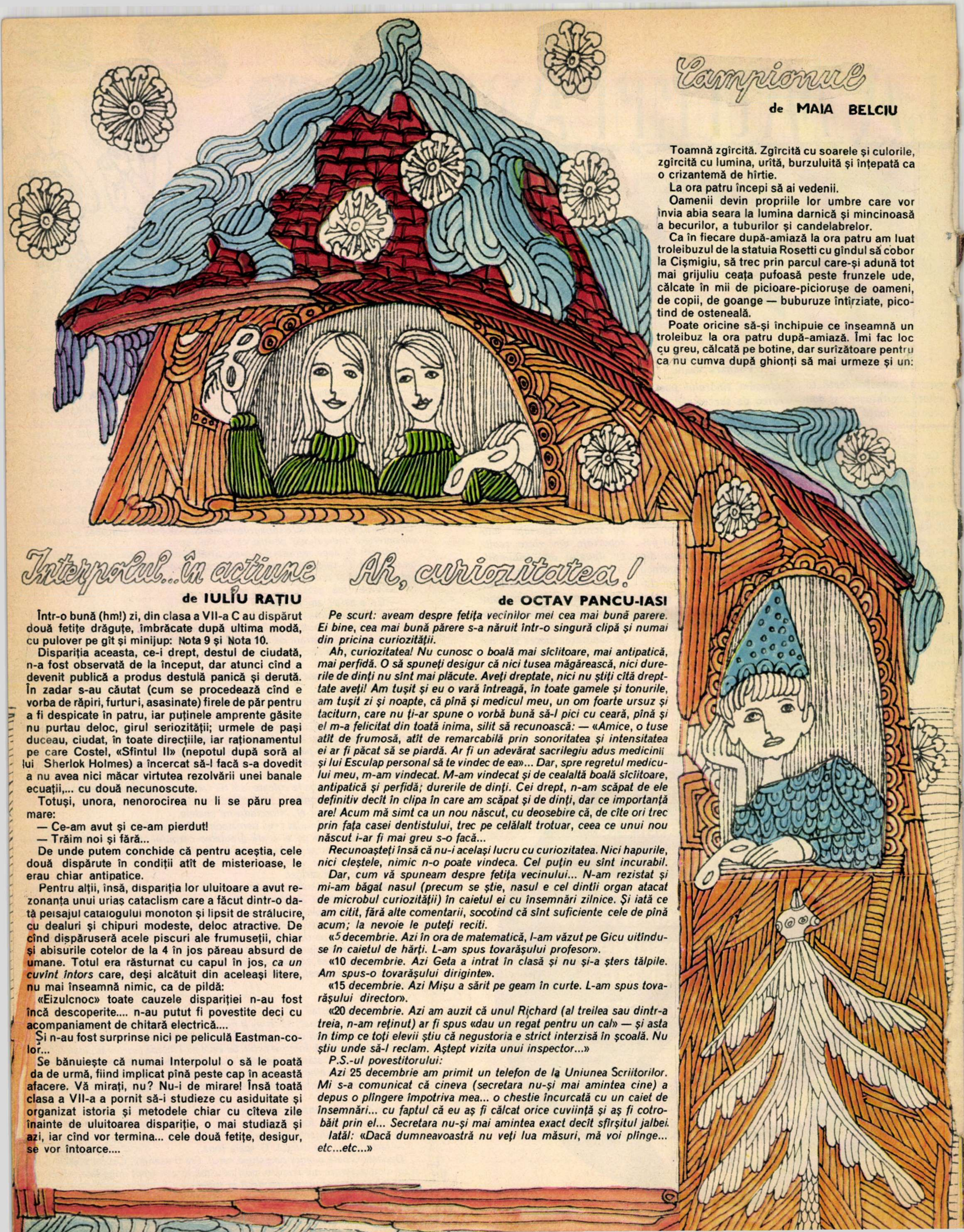

Campionul

de **MAIA BELCIU**

Toamnă zgîrcită. Zgîrcită cu soarele și culorile, zgîrcită cu lumina, urîtă, burzuluită și înțepată ca o crizantemă de hîrtie.

La ora patru începi să ai vedenii.

Oamenii devin propriile lor umbre care vor învia abia seara la lumina darnică și mincinoasă a becurilor, a tuburilor și candelabrelor.

Ca în fiecare după-amiază la ora patru am luat troleibuzul de la statuia Rosetti cu gîndul să cobor la Cișmigiu, să trec prin parcul care-și adună tot mai grijuliu ceața pufoasă peste frunzele ude, călcate în mii de picioare-piciorușe de oameni, de copii, de goange — buburuze întîrziate, picotind de oboseală.

Poate oricine să-și închipuie ce înseamnă un troleibuz la ora patru după-amiază. Îmi fac loc cu greu, călcată pe botine, dar surîzătoare pentru ca nu cumva după ghionți să mai urmeze și un:

Interpolul...în actiune

de **IULIU RAȚIU**

Într-o bună (hm!) zi, din clasa a VII-a C au dispărut două fetițe drăguțe, îmbrăcate după ultima modă, cu pulover pe gît și minijup: Nota 9 și Nota 10.

Dispariția aceasta, ce-i drept, destul de ciudată, n-a fost observată de la început, dar atunci cînd a devenit publică a produs destulă panică și derută. În zadar s-au căutat (cum se procedează cînd e vorba de răpiri, furturi, asasinate) firele de păr pentru a fi despicate în patru, iar puținele amprente găsite nu purtau deloc, girul seriozității; urmele de pași duceau, ciudat, în toate direcțiile, iar raționamentul pe care Costel, «Sfîntul II» (nepotul după soră al lui Sherlok Holmes) a încercat să-l facă s-a dovedit a nu avea nici măcar virtutea rezolvării unei banale ecuații,... cu două necunoscute.

Totuși, unora, nenorocirea nu li se păru prea mare:

— Ce-am avut și ce-am pierdut!

— Trăim noi și fără...

De unde putem conchide că pentru aceștia, cele două dispărute în condiții atît de misterioase, le erau chiar antipatice.

Pentru alții, însă, dispariția lor uluitoare a avut rezonanța unui urias cataclism care a făcut dintr-o dată peisajul catalogului monoton și lipsit de strălucire, cu dealuri și chipuri modeste, deloc atractive. De cînd dispăruseră acele piscuri ale frumuseții, chiar și abisurile cotelor de la 4 în jos păreau absurd de umane. Totul era răsturnat cu capul în jos, *ca un cuvînt întors* care, deși alcătuit din aceleași litere, nu mai înseamnă nimic, ca de pildă:

«Eizulcnoc» toate cauzele dispariției n-au fost încă descoperite.... n-au putut fi povestite deci cu acompaniament de chitară electrică....

Și n-au fost surprinse nici pe peliculă Eastman-color...

Se bănuiește că numai Interpolul o să le poată da de urmă, fiind implicat pînă peste cap în această afacere. Vă mirați, nu? Nu-i de mirare! Însă toată clasa a VII-a a pornit să-i studieze cu asiduitate și organizat istoria și metodele chiar cu cîteva zile înainte de uluitoarea dispariție, o mai studiază și azi, iar cînd vor termina... cele două fetițe, desigur, se vor întoarce....

Ah, curiozitatea!

de **OCTAV PANCU-IASI**

Pe scurt: aveam despre fetița vecinilor mei cea mai bună parere. Ei bine, cea mai bună părere s-a năruit într-o singură clipă și numai din pricina curiozității.

Ah, curiozitatea! Nu cunosc o boală mai sîcîitoare, mai antipatică, mai perfidă. O să spuneți desigur că nici tusea măgărească, nici durerile de dinți nu sînt mai plăcute. Aveți dreptate, nici nu știți cîtă dreptate aveți! Am tușit și eu o vară întreagă, în toate gamele și tonurile, am tușit zi și noapte, că pînă și medicul meu, un om foarte ursuz și taciturn, care nu ți-ar spune o vorbă bună să-l pici cu ceară, pînă și el m-a felicitat din toată inima, silit să recunoască: — «Amice, o tuse atît de frumoasă, atît de remarcabilă prin sonoritatea și intensitatea ei ar fi păcat să se piardă. Ar fi un adevărat sacrilegiu adus medicinii și lui Esculap personal să te vindec de ea»... Dar, spre regretul medicului meu, m-am vindecat. M-am vindecat și de cealaltă boală sîcîitoare, antipatică și perfidă; durerile de dinți. Cei drept, n-am scăpat de ele definitiv decît în clipa în care am scăpat și de dinți, dar ce importanță are! Acum mă simt ca un nou născut, cu deosebire că, de cîte ori trec prin fața casei dentistului, trec pe celălalt trotuar, ceea ce unui nou născut i-ar fi mai greu s-o facă...

Recunoașteți însă că nu-i același lucru cu curiozitatea. Nici hapurile, nici cleștele, nimic n-o poate vindeca. Cel puțin eu sînt incurabil.

Dar, cum vă spuneam despre fetița vecinului... N-am rezistat și mi-am băgat nasul (precum se știe, nasul e cel dintîi organ atacat de microbul curiozității) în caietul ei cu însemnări zilnice. Și iată ce am citit, fără alte comentarii, socotind că sînt suficiente cele de pînă acum; la nevoie le puteți reciti.

«5 decembrie. Azi în ora de matematică, l-am văzut pe Gicu uitîndu-se în caietul de hărți. L-am spus tovarășului profesor».

«10 decembrie. Azi Geta a intrat în clasă și nu și-a șters tălpile. Am spus-o tovarășului diriginte».

«15 decembrie. Azi Mișu a sărit pe geam în curte. L-am spus tovarășului director».

«20 decembrie. Azi am auzit că unul Richard (al treilea sau dintr-a treia, n-am reținut) ar fi spus «dau un regat pentru un cal» — și asta în timp ce toți elevii știu că negustoria e strict interzisă în școală. Nu știu unde să-l reclam. Aștept vizita unui inspector...»

P.S.-ul povestitorului:

Azi 25 decembrie am primit un telefon de la Uniunea Scriitorilor. Mi s-a comunicat că cineva (secretara nu-și mai amintea cine) a depus o plîngere împotriva mea... o chestie încurcată cu un caiet de însemnări... cu faptul că eu aș fi călcat orice cuviință și aș fi cotrobăit prin el... Secretara nu-și mai amintea exact decît sfîrșitul jalbei.

Iată!: «Dacă dumneavoastră nu veți lua măsuri, mă voi plînge... etc...etc...»

«Ce te bagi, nu-ţi place, i-aţi maşină mică!» şi altele asemenea, sau chiar mai grave.

Ajung după multe zîmbete şi mulţi ghionţi aproape de coborîre. În faţa mea, un tînăr foarte înalt, cu o pălărie de piele întoarsă şi blană, cu ceafa tunsă frumos (eh! se mai întîmplă!), cu ochelari dreptunghiulari cu ramă neagră ca dintr-o reclamă. Vorbea cu cineva. Adică, un fel de a spune, vorbea. Răspundea prin *da* sau *nu* şi ce mai apuca să zică. De dincolo de el, adică dintr-un spaţiu strîmt şi imposibil — cam de acolo de unde răsar minutele de groază cînd simţi că, oricum ai face, eşti pierdut: fără douăsprezece, fără zece, fără nouă, fără opt, stop pe roşu şi... pas de mai ajunge la timp!, de acolo unde şoferul îşi ţine mascota, o sorcovă sau o păpuşă cu ochi fosforescenţi, un oribil căţel verde lăieţ sau pîinea cu brînză — venea un glas subţirel care vorbea şi vorbea şi din cînd în cînd mai vîra în monolog cîte-un «nu-i aşa, nene!» în care se împotmoleau jalnic răspunsurile băiatului cu ceafa tunsă şi cu ochelari dreptunghiulari cu rama neagră, *cam* aşa («cam», pentru că eram uluită, zicînd că am de-a face cu un Troll sau cu Neghiniţă sau cu Tom Degeţel, astfel încît n-aş putea reproduce discuţia decît aproximativ):

— Dumneata schiaţi? Că eu schiez şi am fost şi la Sinaia.

— Da, puţin.

— Unde nu mi-a plăcut. Îţi place la Sinaia? Că mai mult mi-a plăcut la...

— Sigur că-mi pla...

— Unde am fost şi la concursuri că eu concurez, — dumneata concurezi, — eu sînt şi campion.

— Nu concurez.

— Sînt campion, da şi deodată numai mă pornesc ca o avalanşă (şi-l cred, zău îl cred — n.n.) şi numai mă pomenesc că a trebuit s-o iau la stînga şi apoi la dreapta şi apoi iar la...

— Ai făcut slalom.

—...dreapta. Şi pe urmă m-am ţinut grozav pentru că ştii ce-nseamnă să...

— Ştiu!, i-o luă de data asta înainte cel din spatele lui. Îmi lungeam gîtul şi tot nu apucam să văd decît surîsul tînărului care m-a contaminat şi pe mine şi pe şofer şi pe...

— Dacă ai televizor mă poţi vedea. Să ştii că eu concurez şi la internaţionale. Dacă ai telefon...

— Am televizor.

— ...ca să-ţi dau numărul şi poate mă chemi şi pe mine. Eu sînt Andrei Băbeanu-Campionul, pe tine cum te cheamă?, şi concurez numai pentru locul unu, hai, doi, dar nu-mi convine (pe vremea mea — mă trezii eu încolţită de amintiri — locul doi era cel de cinste că, fie şi cu medii egale, pe locul unu *trebuia* să fie copilul prefectului sau al senatorului sau al primarului, locul doi ajunsese un fel de adevarat locul *unu* şi acum, nu-i aşa, *nu-i* aşa, slavă domnului, că dac-ar fi aşa, adevăraţii campioni nu s-ar lăsa) — pentru că în sport numai pentru locul unu — zice Andrei Băbeanu — contează să te baţi, hai, pentru doi, altfel nu mai are rost şi e ca şi cum nu ai concura, că nici nu poţi intra în internaţionale şi eu voi intra!

Bravo, Andrei Băbeanu!

Dar trebuia să cobor şi atunci surîsul meu s-a ciocnit cu surîsul băiatului cu ochelari negri dreptunghiulari şi cu ceafa bine tunsă şi cu pălăria de piele întoarsă cu blană şi din ciocnire a răsărit, undeva foarte jos, pe sub bara troleibuzului, o mogîldeaţă încotoşmănată, jumătate în cizme, jumătate-n căciulă şi vorbea şi zicea şi zicea şi-mi părea rău că trebuia să cobor, aveam treabă, nu glumă. Trebuia să trec pe stradă şi să le spun tuturor: — Auzi! pentru locul unu, numai pentru locul unu, hai, doi, deşi azi nu-mi mai place locul doi, trebuie să concurezi, trecătorule!

Trebuia să alerg în Cişmigiu să trec ştafeta lui Andrei Băbeanu ghioceilor de sub frunze, să se ţină bine, că uite, brînduşele violete şi crăiţele galbene de abia aşteaptă şi la primăvară să se bată pentru locul unu, că altfel, degeaba se mai bat!

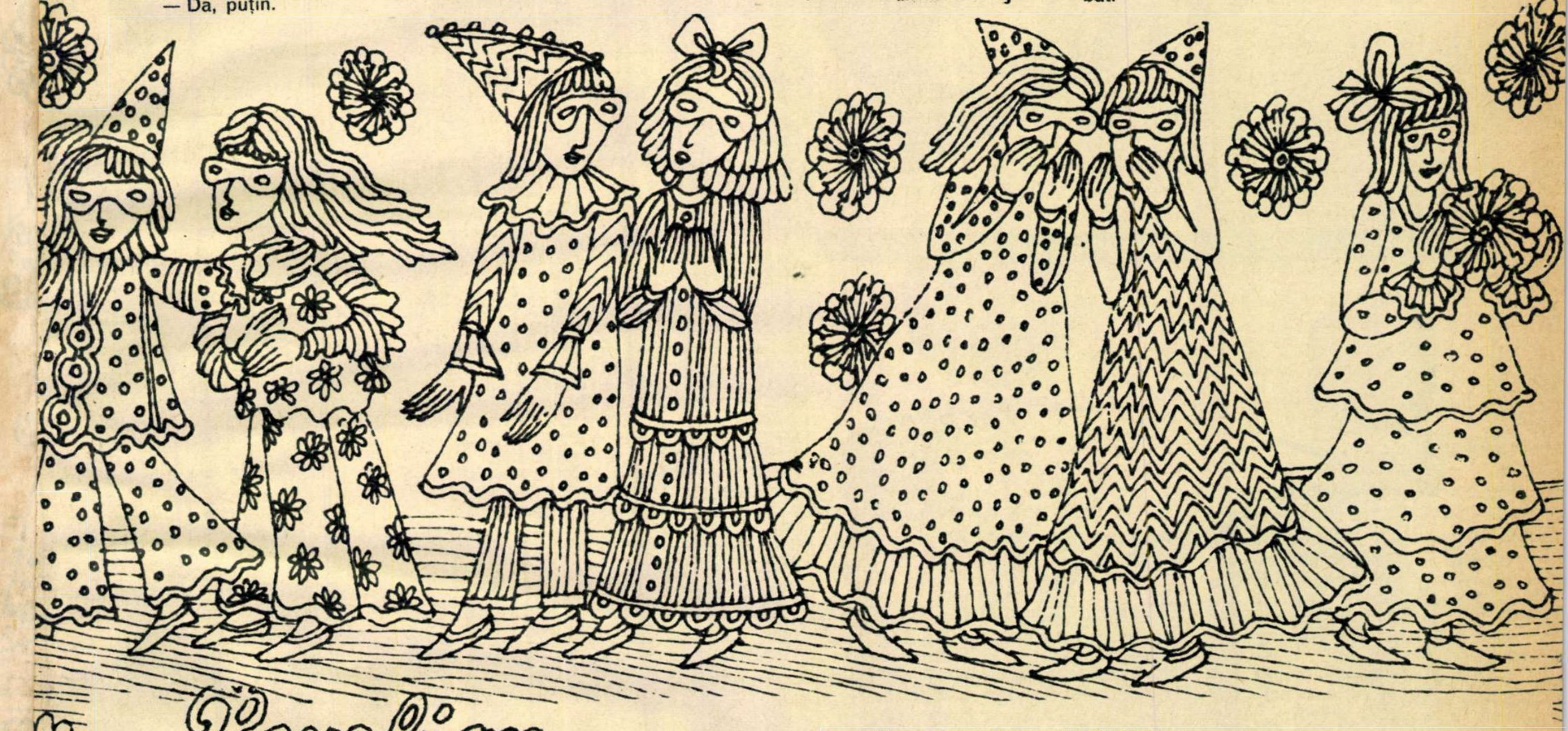

Revelion

de MIRCEA SÎNTIMBREANU

Totul decurgea din faptul că de data aceasta ţineam cu tot dinadinsul să fiu foarte atent. Nu ştiu cum să exprim starea aceasta, dar nu se poate să nu o cunoaşteţi. Să mă explic. Cînd te gîndeşti, să zicem, la vacanţă, aceasta ţi se înfăţişează ca ceva foarte clar, ca staţia terminus a unei călătorii, de exemplu. Eu pot în orice zi a anului, dacă vreau, chiar la 15 septembrie, să mă şi imaginez în vacanţă. E ca şi cum mi-ar fi dor de un bun prieten de care m-am despărţit. E ceva neclar în asta? Sau: m-am despărţit de mare, cu 6—7 luni în urmă. Ţin minte şi acum gustul trist al ultimei băi, pot să vă vorbesc despre ultimii paşi pe nisipul plajei şi, chiar dacă afară acuma ninge, n-am nici o dificultate în a-mi închipui ce va fi peste 6—7 luni, în prima clipă cînd, azvîrlindu-mi valiza lîngă catargul taberei, o s-o iau razna, despicînd briza sărată, spre malul mării. Uite, simt *de pe acuma cum trosnesc scoicile sub talpa mea goală... Pot să dau şi alte exemple, dar cred că e de ajuns. Ce vreau să spun? Că în* toate situaţiile *legate* de ce va fi, de ce se va întîmpla, *imaginaţia mea funcţionează cu precizie, aproape ca şi cum aş citi o scrisoare pe care eu însumi mi-aş fi expediat-o. În* toate, *afară de una: revelionul. Însuşi cuvîntul acesta mi-e foarte drag şi totodată, oarecum străin, apropiat dar solemn, dorit dar înfricoşător. Cuvîntul sună ca o galerie cu bolţi. Şi peste care s-a lăsat întunericul. Ei da, acolo, undeva, la capăt, la ultima treaptă, se află El, revelionul... Şi eu nu pot îndrepta lanterna pînă acolo căci de la distanţă nu se vede nimic, iar pînă acolo n-am fost niciodată. De ce? Pentru că, de fiecare dată, cînd mai era o singură cotitură, un singur pas, cînd toată lumea, aţîţată se ridica, ridica paharele şi pregătindu-se să ciocnească spunea: «Vine, se apropie, mai e un picuţ!...» eu adormeam. Ca în povestea cu merele de aur, ceva mă toropea deodată, şi auzeam totul parcă de sub un balot, strigăte, pupături, brusca explozie de veselie, toată lumea păşea ca pe un covor miraculos ivit sub picioarele tuturor, iar eu făceam eforturi disperate să nu adorm, adică să nu fac ceea ce fac zi de zi şi în această noapte pentru că e REVELION şi nu puteam, nu puteam, nu puteam...*

Astăzi, însă, azi 31 decembrie, în această zi pe care o văd, o pipăi, nu se va întîmpla aşa. Ziua aceasta de 24 de ore va fi în întregime a mea, *pînă la ultimul ei strop. O voi ţine în mînă ca pe o funie, strîns, moment de moment, de dis-de-dimineaţă pînă a doua zi în zori! Astăzi, mă interesează numai şi numai acest lucru, timpul acestei zile, fir cu fir şi voi fi atent ca atunci cînd, după un an, revăd plaja sau o livadă sau rîul de la ţară...*

E drept, am şi treburi, ca toţi ceilalţi. În aer e ceva ciudat, toţi aleargă care încotro, zoriţi ca în nici o altă dată şi, nu ştiu, parcă această alergătură, acest zor, e însăşi sărbătoarea. Eu am o listă scrisă: cumpărături, vizite, telefoane, mărunţişuri, mereu tai ceva şi completez ceva, la fiecare punct sînt subpuncte, alerg, alerg... Uite, e seară, s-au aprins luminile, revelionul păşeşte undeva în lume, în Kamciatka, de pildă, dar noi mai avem cîteva turnante, noi alergăm, alergăm... Costumul, piperul şi muştarul, bileţelele de plăcintă, scobitorile, sună telefonul — Ionele, du-te tu! — felicitările şi telegramele — tovarăşei diriginte i-ai scris? — cuptorul duduie, o damigeană s-a spart — sifoanele le-ai umplut? Da, mamă. — Atunci scrie bileţelele pentru musafiri... Dar ce, caşti?...

Şi revelionul păşeşte undeva în lume... se apropie, se apropie...

Eu sînt zorit şi... casc., casc...

Vin musafirii. Ce spun? Acelaşi lucru:

— Vai, ce băiat mare. O să rămîi cu noi la revelion, nu-i aşa? Mai e o oră şi...

— Oaaah!

— Tii, ce-a crescut!!! Un bărbat adevărat... Dar ce? Caşti?

— Oaaah!

...Aud REVELIONUL... îl aud din ce în ce mai clar şi mai... înăbuşit, ca şi cum ar călca pe un covor aşternut acum sub picioarele tuturor, pentru primii paşi. Mai e o treaptă... una singură... şi...

Îl aud... Revelionul e aproape, e dincolo, e în sufragerie... Şi eu în dormitor. Dorm... Oaaah!

La anul şi la mulţi ani!

Ilustraţii de RODICA PRATO

• *La mulţi ani!* • Boldog újévet! • *BONNE ANNÉE!* • C

A happy new year! • MNOGAIA LETA • *šťastný nový rok!* • Z NOWYM ROKIEM!

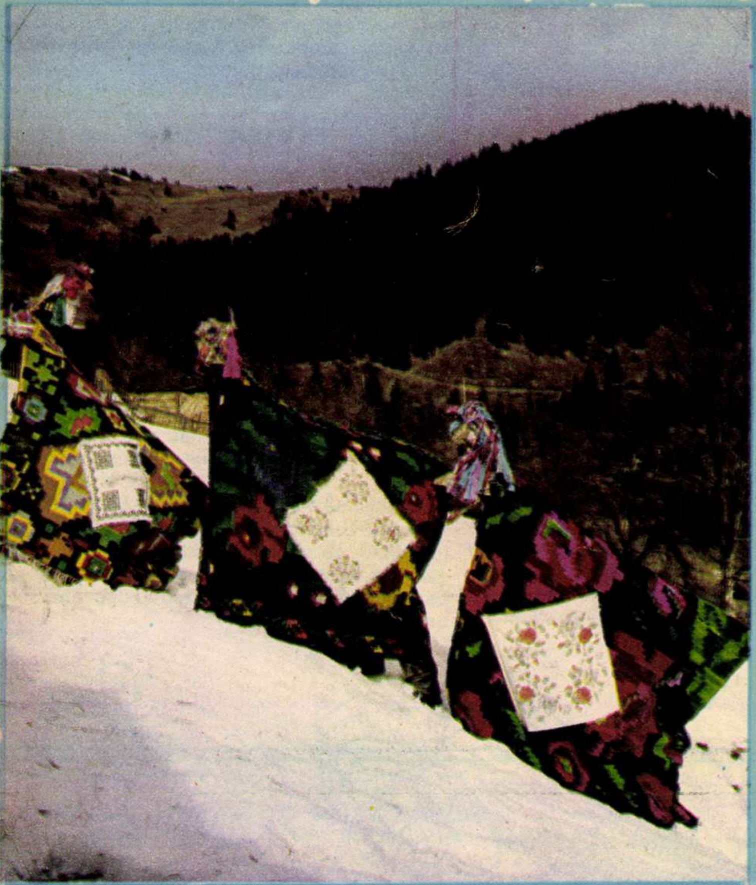
1

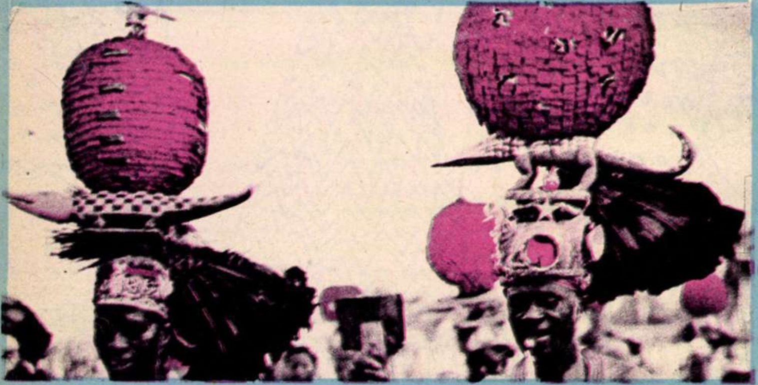
2

CALEIDOSCOP DE ANUL NOU

• Pe mesele tuturor iranienilor sînt nelipsite în prima seară a Anului Nou merele, griul încolţit, usturoiul, sucul de graminee verzi, oţetul... În nişte vase cu apă, plutesc frunzeverzi, iar în cupe special pregătite se zbenguie peştişori vii. Toate au, evident, valoarea lor simbolică.

• Cînd se aşază la masă pentru a sărbători anul care începe, locuitorii districtului Sachsen (R.D.G.) aşază pe o tavă 12 cepe pe care le-au crestat şi în care au presărat sare. Cînd orologiul bate ora 12, comesenii le examinează. Cele care au absorbit toată sarea vor fi lunile ploioase, iar cele în care se mai găseşte sare vor fi lunile lipsite de precipitaţii. Astfel ei «prevăd» cum va fi timpul în tot anul care începe.

• Fluiere, tamburine, zurgălăi şi tot felul de zornăitoare însoţesc pe atenieni pe străzile oraşului pînă noaptea tîrziu. Începînd de pe la zece seara, tot acest arsenal inundă oraşul într-un vacarm greu de descris.

• Serbările populare prilejuite de Anul Nou se desfăşoară, la mongoli, în faţa iurtelor. Biciul — simbolul păstoritului, cremenea şi tabachera — vechi atribute ale nomadului ce nu se teme de singurătate şi peregrinări sînt purtate şi de «Moş Gerilă».

• Indiferent de data la care s-au născut, japonezii îşi sărbătoresc ziua de naştere de Anul Nou. Din această zi, japonezul se consideră cu un an mai în vîrstă. Astfel un copil care s-a născut la 30 decembrie poate «împlini» un an la 1 ianuarie.

3

MULTE ŞI FERMECATOARE SÎNT OBICEIURILE POPOARELOR, LEGATE DE ANUL NOU, PE TOATE MERIDIANELE GLOBULUI. ŞI ÎN TOATE — UN SENS COMUN, ÎNĂLŢĂTOR: ÎNCREDEREA ÎN VIAŢĂ, ÎN FRUMUSEŢEA EI NEPIERITOARE. DINTRE TOATE ACESTE OBICEIURI, ÎN PAGINILE DE FAŢĂ, DESIGUR, NOI VĂ PREZENTĂM DOAR CÎTEVA.

• PE MELEAGURILE ROMÂNEŞTI «PLUGUŞORUL» RECONSTITUIE ÎNTR-UN SPECTACOL TINERESC ŞI VESEL MUNCILE CÎMPULUI: ARAT, SEMĂNAT, SECERAT, ÎNDELETNICIRI MILENARE ALE POPORULUI NOSTRU. ŢURCA **ÎN OLTENIA,** CERB-CERBULEŢ **ÎN ARDEAL,** BREZAIA **ÎN MUSCEL SÎNT DENUMIRI DATE CORTEGIILOR DE MASCAŢI CARE PRIN DANSURI ŞI RECITĂRI ADUC URĂRI DE VOIE BUNĂ ŞI FERICIRE PENTRU ANUL CARE VINE. CARACTERISTICA ACESTOR CORTEGII SÎNT COSTUMELE ÎMPODOBITE CU FLORI ŞI PANGLICI COLORATE PRECUM ŞI MĂŞTILE CU CHIP DE ANIMALE: CAPRĂ, URS, VULPE, SAU CHIP DE PASĂRE: BARZĂ, COCOŞ, PĂUN.**

NU PUTEM ÎNCHEIA FĂRĂ A POMENI DE OBICEIUL «SEMĂNATUL» CARE SIMBOLIZEAZĂ RODNICIA PĂMÎNTULUI (FOTO 1 ŞI 4).

• ÎN CANADA **FESTIVITĂŢILE ANULUI NOU SE DESFĂŞOARĂ VREME DE** CÎTEVA **SĂPTĂMÎNI. ÎN ACESTE ZILE, ÎN MARILE PIEŢE ALE ORAŞELOR, SE ÎNALTĂ PALATE CONSTRUITE DIN MASIVE BLOCURI DE GHEAŢĂ, IAR PE**

4

e année! • *Glückliches Neujahr!* • С НОВЫМ ГОДОМ!

Glückliches Neujahr! • С НОВЫМ ГОДОМ! • A HAPPY NEW YEAR! •

STRĂZI DEFILEAZĂ CARE ALEGORICE BOGAT DECORATE. CORTEGIUL ESTE DESCHIS DE UN IMENS URS POLAR, ÎMPODOBIT CU SUTE DE BECURI COLORATE CARE-I DAU O STRĂLUCIRE FASTUOASĂ (FOTO 7).

• ESCHIMOȘII DIN GROENLANDA PORNESC ÎN PRIMA ZI A NOULUI AN SPRE CASELE CELOR MAI BUNI PRIETENI, ÎNCĂRCAȚI CU DARURI. ACESTEA POT FI OBIECTE DECORATIVE ȘLEFUITE DIN COLȚI DE MORSĂ, BLĂNURI ȘI CUVERTURI DE PIELE. CEL MAI PREȚUIT DAR ÎL CONSTITUIE ÎNSĂ PUII DE CÎINI-LUP, VIITORI TOVARĂȘI DE CĂLĂTORIE ÎN LUNGILE PEREGRINĂRI PRINTRE GHEȚURI (FOTO 5).

• ÎN NOAPTEA DE REVELION, CETĂȚENII DIN WASHINGTON SÎNT MARTORII UNUI CORTEGIU IMPUNĂTOR: TRADIȚIONALUL ȘI GENEROSUL BĂTRÎN, CU SACUL DOLDORA DE DARURI SE PLIMBĂ PRIN ORAȘ ÎNTR-O SANIE ELEGANTĂ TRASĂ DE DOI RENI DE ALASKA (foto 6).

• CALIFORNIA ARE ȘI EA TRADIȚIILE EI. SERBĂRILE ORGANIZATE PENTRU ÎNTÎMPINAREA NOULUI AN SE DESCHID LA SFÎRȘITUL LUI DECEMBRIE. CARE CU FLORI — ORHIDEE, CRIZANTEME ȘI TRANDAFIRI DE TOATE NUANȚELE — INVADEAZĂ STRĂZILE. DEFILEAZĂ APOI ȘORICELUL MICKY, RĂȚOIUL DONALD ȘI ALȚI EROI NĂZDRĂVANI AI POVESTIRILOR LUI WALT DISNEY, ÎNTOVĂRĂȘIȚI DE MUZICANȚI ÎMBRĂCAȚI ÎN UNIFORME FANTEZISTE, VIU COLORATE. MULȚIMEA DE COPII ÎI ÎNSOȚEȘTE CÎNTÎND ȘI DANSÎND (FOTO 3).

• ÎN MULTE DINTRE TINERELE STATE AFRICANE, ANUL NOU ESTE SĂRBĂTORIT ÎNTR-UN DECOR CU TOTUL DEOSEBIT. ÎN CAMERUN ZIUA DE 1 IANUARIE ARE O DUBLĂ ÎNSEMNĂTATE. EA MARCHEAZĂ ÎNCEPUTUL ANULUI NOU ȘI TOTODATĂ ESTE O MARE SĂRBĂTOARE NAȚIONALĂ: LA 1 IANUARIE 1960 STATUL ȘI-A DOBÎNDIT INDEPENDENȚA. ÎN SUNETELE RITMATE ALE TAM-TAM-URILOR, POPULAȚIA DANSEAZĂ ÎN PIEȚELE PUBLICE (FOTO 2).

• HOGMANY (AJUNUL ANULUI NOU) ÎN SCOȚIA ESTE ÎNTÎMPINAT ÎN SUNETUL CIMPOAIELOR. SCOȚIENII SE ÎMBRACĂ ÎN PITORESCUL LOR COSTUM NAȚIONAL ȘI PRĂZNUIESC EVENIMENTUL BÎND UN PAHAR DE SCOTCH. POTRIVIT DATINEI, OASPEȚII ADUC O FRÎNTURĂ DE CĂRBUNE, UN HERING AFUMAT ȘI O STICLĂ DE WHISKY. CĂRBUNELE SIMBOLIZEAZĂ CĂLDURA, PEȘTELE — HRANA ÎMBELȘUGATĂ, IAR WHISKU-UL VOIOȘIA (FOTO 8).

7

ANUL NOU ÎN SUNET ȘI CULOARE

5

6

CALEIDOSCOP DE ANUL NOU

De mii de ani bradul a fost nelipsit cu ocazia sărbătorilor populare, datorită frumuseții sale falnice, rezistenței deosebite în fața vitregiei naturii. Chinezii, japonezii și alte popoare din Asia folosesc cetina de brad la sărbătoarea așa-zisă a «lanternelor». Și vechii greci aduceau bradul împodobit cu panglici multicolore, la «sărbătoarea luminilor», iar romanii împodobeau chipul lui Bachus cu ramuri de brad în care se aprindeau mici luminițe.

Dacii aveau un adevărat cult pentru brad, ale cărui cetini erau folosite ca obiecte de podoabă la toate sărbătorile, la nunți, la petreceri populare. De la romani, tradițiile bradului au fost transmise și altor popoare din apusul și nordul Europei

CALEIDOSCOP DE ANUL NOU

• La ceylonezi, Anul Nou este sărbătorit cînd se culeg roadele cîmpului. Înveșmîntați în costume viu colorate, dănțuitori cu măști evocă în pantomime sugestive muncile esențiale ale agricultorului: însămînțatul, plivitul, secerișul și treieratul. În fiecare casă se pregătesc bucate tradiționale pentru a sărbători începutul noului an în belșug.

• În noaptea de Anul Nou thailandezii împodobesc pinii de pe străzi cu becuri colorate, iar monumentalele lor temple sînt iluminate de reflectoare puternice.

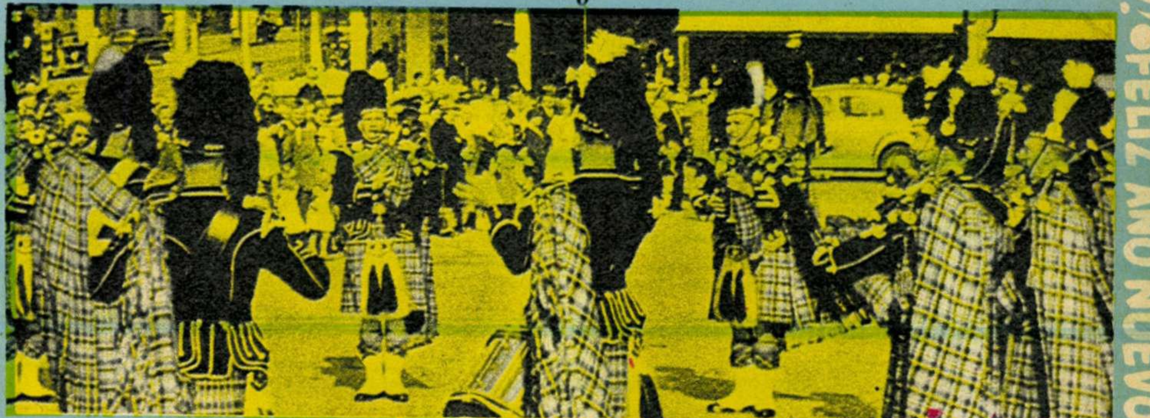
8

Mnogaja leta! • ŠŤASTNÝ nový rok! • Z nowym rokiem! • FELIZ AÑO NUEVO!

Buon anno! • La mulți ani! • BOLDOG újévet! • Bonn

REALITATEA FANTEZIEI

UN AN «OLIMPIC» ȘI PENTRU ȘTIINȚĂ

de Acad. **NICOLAE TEODORESCU**

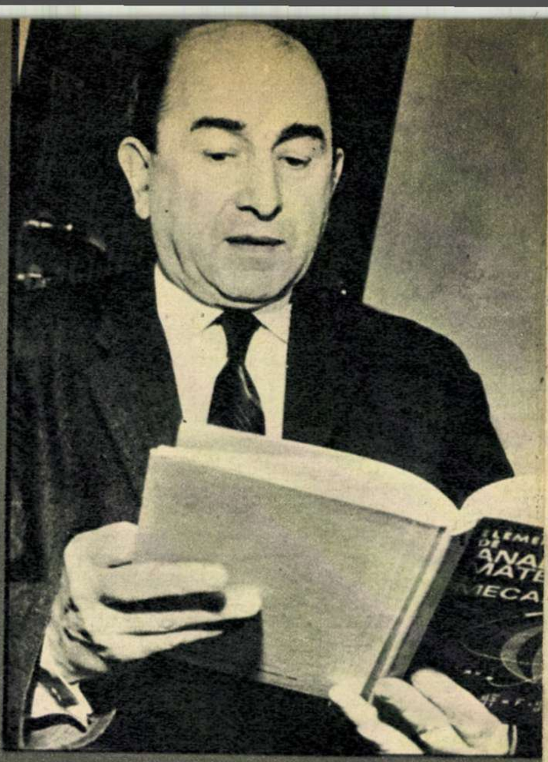

Evoluția științei și tehnicii în secolul nostru și mai cu osebire în ultimii treizeci de ani a căpătat înfățișarea romanelor de senzație, în care fiecare pagină aduce cîte ceva neașteptat. Literatura fantastico-științifică, al cărui întemeietor, Jules Verne, a avut o intuiție genială a viitorului, este un fenomen social pe scară mondială. Ea proiectează în simțirea și în imaginația tineretului marea aventură a descoperirii tainelor naturii și a folosirii cuvintelor magice care pun forțele acesteia în slujba omului.

Cu toată fantezia cheltuită de urmașii deosebit de numeroși ai incomparabilului Jules Verne, presa cotidiană întrece destul de des în originalitate această fantezie prin simplele ei relatări ale faptelor înregistrate din actualitatea științifică.

Anul 1968 a crestat pe răbojul său numeroase evenimente științifice de necrezut, fiind zguduit de mai multe ori de exploziile care au avut loc în diferite domenii ale științei. Undele seismice ale acestor explozii au făcut de fiecare dată ocolul lumii. Descoperiri și invenții, deschizînd căi inedite, introducînd tehnici, procedee, aparate, mașini noi, perfecționate, adesea senzaționale, au îmbogățit patrimoniul material și spiritual al omenirii în acest an, dovedind încă o dată în mod strălucit virtuțile creatoare ale științei și tehnicii zilelor noastre.

Genetica, domeniu de bază al biologiei, care și-a luat sarcina incomparabilă de a pătrunde misterele vieții și ale eredității, a fost cinstită cu trei premii Nobel. Trei geneticieni din S.U.A. au căpătat această supremă distincție. Prof. Nirenberg, împreună cu echipa sa de cercetători, a realizat pentru prima oară în istorie sinteza unei proteine denumită polifeniliamina. Această înfăptuire, care dovedește că omul este capabil să împartă cu natura capacitatea de a crea materie vie, încoronează cercetări anterioare ale prof. Nirenberg. Biochimistul genetician Holley a determinat secvența nucleotidelor care compun un acid ribonucleic din structura drojdiei de bere. Savantul biochimist Khorana a realizat de asemenea sinteza unor acizi nucleici virali cu proprietăți infecțioase. Toate aceste descoperiri demonstrează că ereditatea este determinată de fenomene biochimice complexe și sînt tot atît de senzaționale ca și cercetarea experimentală a cosmosului sau a energiei nucleare.

În domeniul pasionant al cosmonauticii, anticipat genial de Jules Verne în romanul său «De la Pămînt la Lună», au fost lansați pe orbită în călătorii de mai multe zile cosmonauți sovietici și americani în cabine spațiale perfecționate ca «Soiuz 3» și «Appolo 7». Ora cînd tunul închipuit acum 103 ani de Jules Verne va trimite în Lună ghiuleaua cu primii cuceritori ai circurilor ei se apropie cu pași care se simt și chiar se aud, mărind pînă la încordare senzația de nerăbdare a întregii omeniri.

În așteptare, unicul satelit natural al Pămîntului este cercetat din ce în ce mai insistent și mai spornic de pămînteni. Savanții sovietici Vsevolod Troițki și ing. Viaceslav Krotikov au stabilit că materia lunară posedă un conținut mediu de elemente radioactive de 6—7 ori mai ridicat decît cea a Pămîntului. Din interiorul Lunii se înalță spre suprafață curenți de căldură care fac ca la 50—60 m adîncime de la suprafața lunară să se atingă temperaturi de 1 000°C!

Lansîndu-se cît mai departe în explorarea spațiului cosmic, astrofizicienii au depășit de mult marginile sistemului solar, aventurîndu-se pînă la limitele Galaxiei și dincolo de acestea. Anul 1968 marchează un eveniment senzațional prin înregistrarea de către prof. Hewisch, șeful laboratorului astronomic din Cambridge, a unei serii de semnale radio esențial deosebite de cele primite din alte radiosurse. Ele par să vină dintr-un izvor aflat la periferia Galaxiei și se prezintă sub formă de impulsuri. Discuțiile asupra originii acestor semnale se poartă între cei ce admit posibilitatea existenței unor ființe inteligente extraterestre, și cei care susțin că avem de-a face cu emisii provenind din stele neutronice, care aruncă jeturi de plasmă prin oscilații periodice.

Desigur, toate cuceririle științei, care este activitatea socială creatoare cea mai înaltă și mai eficientă a omenirii, trebuie raportate la om, la societatea omenească. De aceea, unul dintre domeniile cele mai esențiale ale cercetării științifice trebuie să fie cunoașterea omului, această făptură complexă, în care se reflectă cunoașterea întregului univers. Păstrarea integrității corporale și spirituale a omului trebuie să fie unul din țelurile cele mai consecvent urmărite, spre care să se îndrepte mijloacele cele mai rafinate ale investigației științifice. Anul 1968 a fost martorul unor cuceriri senzaționale în acest domeniu, începînd cu aceea a prof. Barnard,care a reușit prima transplantare a inimii, devenind celebru, împreună cu pacientul său dr. Blaiberg. Astăzi circulă cîțiva martori vii ai reușitei unor astfel de operații de necrezut: Prof. Rybak, de la Universitatea din Caen (Franța), a realizat o experiență care deschide noi perspective grefelor de inimă. El a reușit să taie în lung o inimă de broască și, întinzînd cele două secțiuni, să obțină pulsații. Astfel, a fost demonstrat că se poate provoca pulsația inimii și după moarte, prin extensiune. Mergînd mai departe, a ajuns să facă să bată și fragmente mai mici de inimă, ceea ce permite să se creadă că se vor putea păstra inimi vii, tăiate și supuse unor tensiuni, pînă în clipa cînd vor fi necesare unor grefe. O altă performanță, probabil și mai senzațională, este transplantarea ficatului uman realizată tot în acest an de dr. Sturzl de la Universitatea Denver (S.U.A.). Se știe că dacă ficatul nu este oxigenat suficient timp de 20 de minute, celulele sale suferă alterări ireversibile.

Printre mijloacele cele mai avansate pe care fizica le împrumută medicinii, laserii par să se dovedească eficienți în distrugerea celulelor canceroase. Experiențe făcute anul acesta pe iepuri au pus în evidență eficacitatea unui tratament cu laseri.

Și chimia are un cuvînt de spus în biologia fundamentală și aplicată. Dr. Geyer, de la

În fotografii: Dr. Christian Barnard, omul care a supus inima(1). Laboratoarele chimiei moderne (2) și automatica (3) ne-au procurat mare parte din realizările anului, una dintre cele mai spectaculoase fiind perfecționările aduse laserului (4).

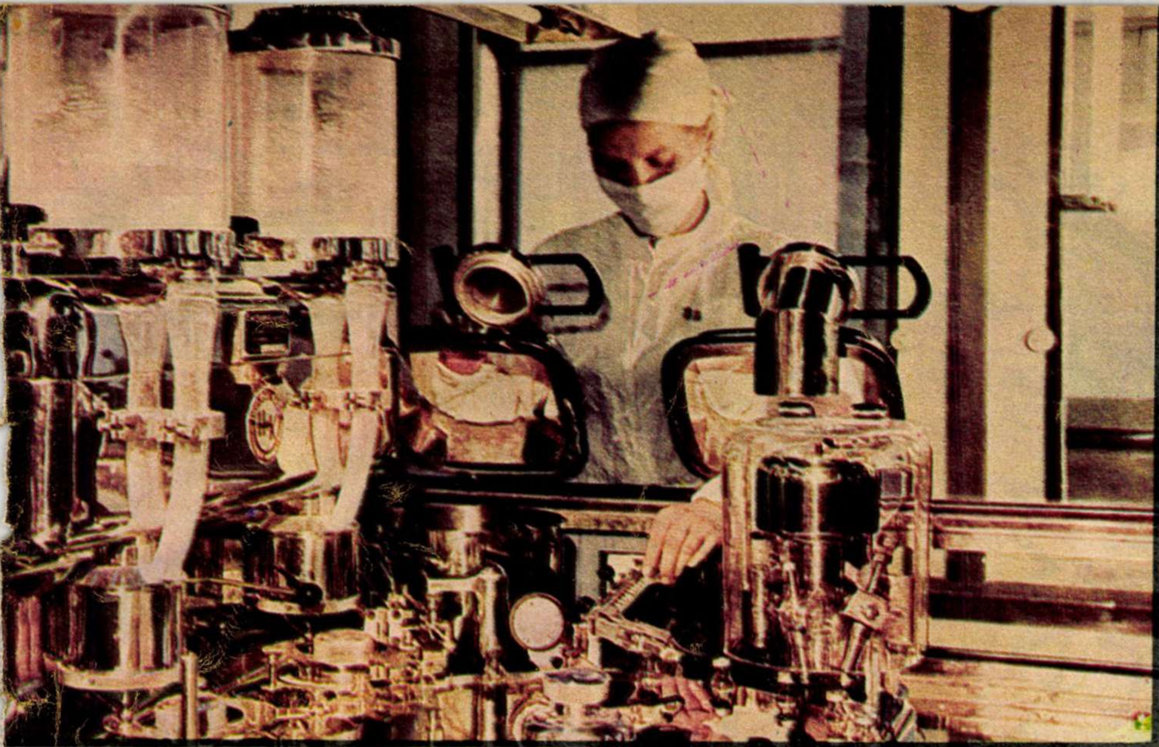

②

Universitatea Harvard (S.U.A.), a reușit să înlocuiască sîngele unor animale prin emulsii de rășini fluorurate, produse curent și utilizate, de altfel, în obținerea unor mase plastice.

În domeniul tehnicii, dintre numeroasele invenții, inovații și perfecționări pentru care se întrec pe de o parte armate întregi de cercetători și tehnicieni sub egida unor institute de cercetare puternice sau chiar ale unor complexe de astfel de institute, pe de altă parte unii cercetători izolați prin modestele mijloace de care dispun, vom releva numai cîteva.

În anul acesta au început zborurile de încercare ale unor avioane de transport supersonice. Primul este faimosul «Concorde», realizare franco-britanică, menit să parcurgă distanța Paris-New-York în 3 ore și 20 de minute, purtînd 136 de pasageri la viteza de 2 335 km/oră, viteză de 2,2 ori mai mare decît cea a sunetului.

Aviația sovietică lansează de asemenea avionul «TU-144», pentru 120 de pasageri, capabil să atingă viteza de 2 450 km/oră, adică de 2,35 ori mai rapid ca sunetul. El este menit să ajungă de la Moscova la Vladivostok în 3 ore.

La rîndul ei, aviația americană încearcă un alt gigant, «Boeing 2 SST», pentru 250—350 de pasageri, cu viteza de croazieră de 2 896 km/oră, adică de 2,7 ori viteza sunetului. Acest ultim aparat urmează să aibă aripa cu geometrie variabilă, adică putînd să-și modifice anvergura, mărindu-se la decolare și aterizare și strîngîndu-se la viteze mari.

Știința și tehnica românească au fost prezente în competiția mondială și în acest an, urmînd o tradiție glorioasă, pe care politica clarvăzătoare și consecventă a partidului și a statului nostru o cultivă și o dezvoltă cu însuflețire.

În cadrul Salonului internațional al inventatorilor a fost prezentată la Bruxelles invenția ing. Traian Nicolae Gafencu, intitulată «Vibrator unidirecțional anarmonic», care a obținut o înaltă distincție în grupa sa, medalia vermeil. Este vorba de un vibrator care înfige în pămînt un stîlp de beton cu o viteză de douăzeci de ori mai mare decît cele mai perfecționate aparate similare străine. Nenumăratele aplicații ale acestei invenții, bazate pe știință, nu pe încercări empirice (după cum declară chiar autorul), o fac deosebit de valoroasă, ceea ce, bineînțeles, a atras spre ea interesul țărilor înaintate, unde a fost imediat brevetată.

O altă invenție a anului acesta este «Dispecerul radiotelefonic pentru comunicații bilaterale cu apel selectiv în mine», realizat de prof. Gh. Cartianu, membru corespondent al Academiei R.S. România cu colaboratorii săi conf. ing. A. Preda, ing. asist. B. Schuster și tehnicienii P. Buje și G. Carol.

③

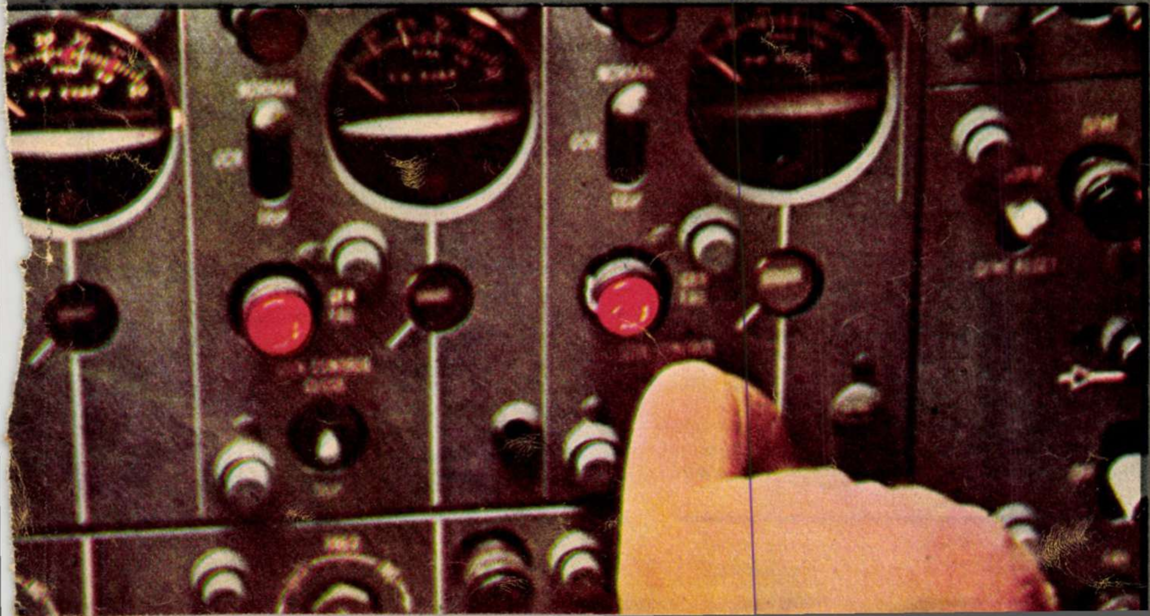

Acest dispecer permite conducerea pe nevăzute a întregului proces tehnologic din mine, cum se și întîmplă, de exemplu, la mina Filipeștii de Pădure. El învinge dificultățile de slăbire pînă la anihilare a comunicațiilor radiofonice în stațiunile subterane.

La Tîrgul internațional de la Viena, alți români au cucerit medalii de aur și de argint ale Salonului de invenții. Ing. Dan Teodorescu a obținut marea medalie de aur pentru invenția sa «Convertor amplificator», care intervine în instalații de reglaj automat permițînd obținerea de turații nominale ridicate cu o alimentare de energie electrică obișnuită. Tot o mare medalie de aur a revenit și cuplului dr. ing. Ioan D. Landau și Ștefan Gavăț pentru invenția intitulată «Procedeu și instalație pentru comanda vitezei motoarelor asincrone alimentate prin convertizoare statice de frecvență cu limitare automată a curentului prin motor». Invenția poate fi utilizată în diverse domenii de acționare automată, cum ar fi comanda unor instalații de ridicat, a motoarelor pentru acționarea căilor de role de la laminoare etc. Ing. Simion Fluerașu și Constantin Năstăsescu au primit o mare medalie de argint pentru invenția «Bobinaj în două straturi pentru mașini asincrone», care permite o răcire intensă a mașinilor și un consum scăzut de cupru.

O medalie vermeil a obținut la Salonul internațional de la Bruxelles grupul de ingineri condus de M. Constantin Köntza pentru invenția «Cofraje glisante pentru execuția de construcții monolite din beton armat în secțiune și cu înclinări variabile», invenție care a obținut și Diploma Asociației inginerilor din Bruxelles.

④

Iar «Releul multiprot» realizat de ing. E. Hoppe de la Institutul de cercetări energetice a fost distins cu medalia de aur a aceluiași Salon. Acest dispozitiv sesizează mersul anormal al motorului, distinge momentul critic cînd este necesară o intervenție urgentă și atunci scoate motorul din funcțiune. Dacă defecțiunea nu este gravă, el ține motorul sub observație pînă se hotărăște cum trebuie să acționeze, fiind astfel un auxiliar deosebit de folositor în procesele de automatizare.

Povestea minunilor științifice ale anului 1968 este prea lungă pentru a putea fi cuprinsă în cadrul acestei excursii în care elementul fantastico-științific nu a ieșit din limitele realizărilor efective, în care nu a fost adăugată nici o previziune entuziastă. Ea este pasionantă în sine, fără nici un adaus, și arată că, de fapt, poveștile celor o mie și una de nopți, cu poezia lor tulburătoare, nu făceau decît să exprime aspirațiile neîmplinite ale popoarelor spre deslușirea și supunerea forțelor uriașe ale naturii.

Este greu să prevedem succesele științei și tehnicii mondiale în viitorul mai depărtat căci istoria ne-a arătat că acumulările cantitative, adesea neluate în seamă, pot provoca salturi calitative uluitoare în cuceririle pe care le înfăptuiește omul.

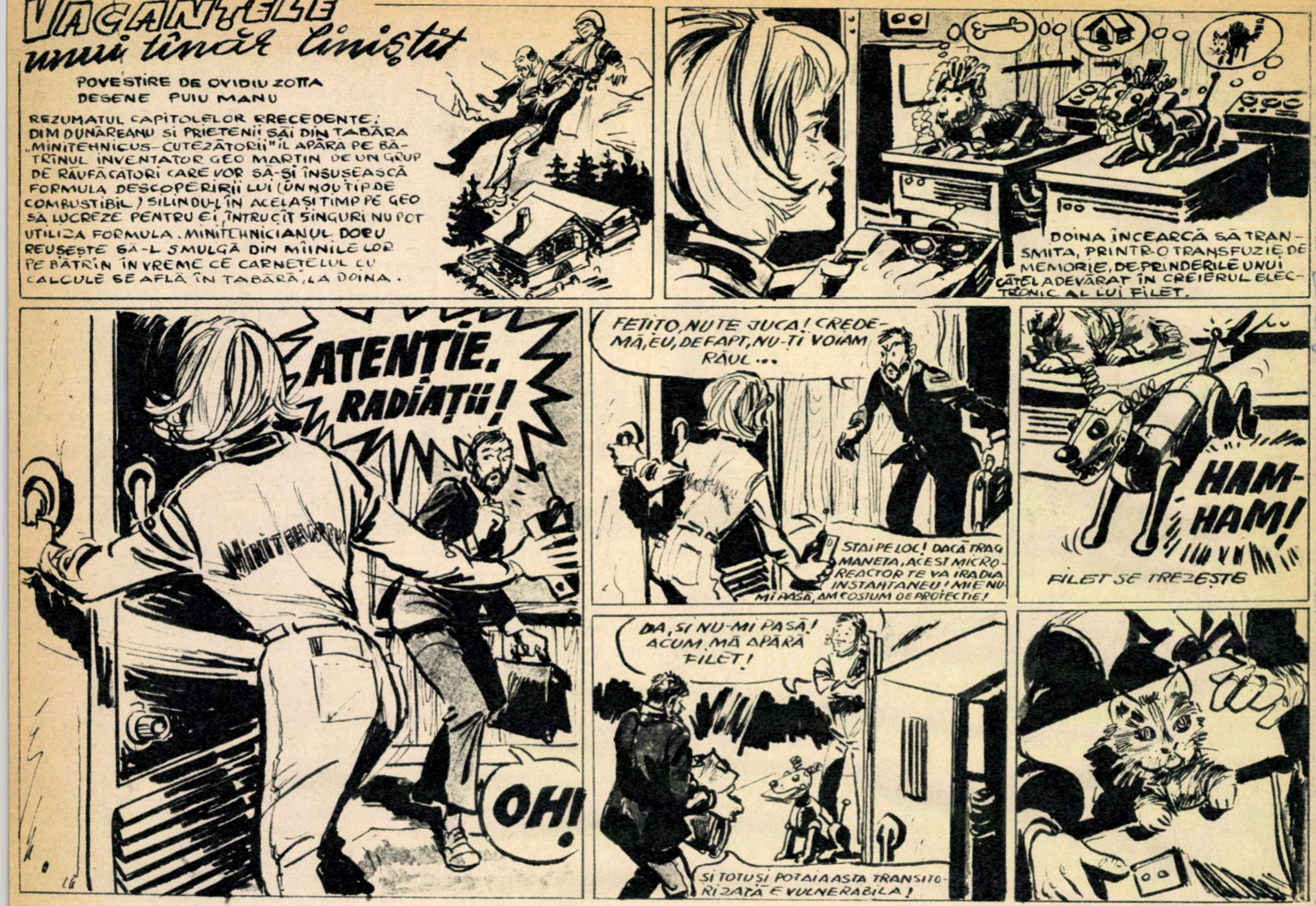

VACANŢELE UNUI TÎNĂR LINIŞTIT

POVESTIRE DE OVIDIU ZOTTA
DESENE PUIU MANU

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: DIM DUNĂREANU ŞI PRIETENII SĂI DIN TABĂRA „MINITEHNICUS-CUTEZĂTORII" ÎL APĂRĂ PE BĂTRÎNUL INVENTATOR GEO MARTIN DE UN GRUP DE RĂUFĂCĂTORI CARE VOR SĂ-ŞI ÎNSUŞEASCĂ FORMULA DESCOPERIRII LUI (UN NOU TIP DE COMBUSTIBIL) SILINDU-L ÎN ACELAŞI TIMP PE GEO SĂ LUCREZE PENTRU EI, ÎNTRUCÎT SINGURI NU POT UTILIZA FORMULA. MINITEHNICIANUL DORU REUŞEŞTE SĂ-L SMULGĂ DIN MÎINILE LOR PE BĂTRÎN ÎN VREME CE CARNEŢELUL CU CALCULE SE AFLĂ ÎN TABĂRĂ, LA DOINA.

DOINA ÎNCEARCĂ SĂ TRANSMITĂ, PRINTR-O TRANSFUZIE DE MEMORIE, DEPRINDERILE UNUI CĂŢEL ADEVĂRAT ÎN CREIERUL ELECTRONIC AL LUI FILET.
ATENŢIE. RADIAŢII!
OH!
FETIŢO, NU TE JUCA! CREDE-MĂ, EU, DE FAPT, NU-ŢI VOIAM RĂUL...
STAI PE LOC! DACĂ TRAG MANETA, ACEST MICROREACTOR TE VA IRADIA INSTANTANEU! MIE NU-MI PASĂ, AM COSTUM DE PROTECŢIE!
HAM-HAM!
FILET SE TREZEŞTE
DA, ŞI NU-MI PASĂ! ACUM MĂ APĂRĂ FILET!
ŞI TOTUŞI POTAIA ASTA TRANSISTORIZATĂ E VULNERABILĂ!

ATANASIE TOMA

REVANŞA

ROMAN FOILETON

(12)

Şi a început runda a cincisprezecea. Johnson a pornit la luptă decis. Lovea des, cu forţă şi precis. În stadionul îngheţat, fiecare lovitură se auzea amplificat. Cu stînga se apăra, iar cu dreapta, cu dreapta lui năprasnică, Johnson lovea mecanic: un-doi-trei... un-doi-trei... Două lovituri la bărbie, a treia la ficat. Fiecare lovitură a lui Johnson era un bolovan, un cuţit, o împuşcătură. Jeffries primea resemnat pumnii şi după fiecare lovitură se clătina. O directă la maxilar trimisă cu dreapta de Johnson şi în stadion s-a auzit un urlet de fiară înjunghiată. Jeffries era la podea. Tex număra rar, tare, să fie auzit, dar cine să-l audă în răcnetele spectatorilor? «Unu, doi, trei, patru, cinci, şase, şapte, opt...» Se pregătea să strige «qut», dar Jeffries — ca prin miracol — s-a ridicat şi lupta a reînceput. O altă directă de dreapta şi răsucindu-se Jeffries era pentru

a doua oară la podea. Mulţimea urla, de parcă, pumnul lui Johnson i-ar fi lovit pe fiecare din cei 100 000 spectatori. Pe ring ajungeau scaune, bucăţi de scîndură... Tex număra cu o mînă, iar cu cealaltă se apăra de obiectele care se abăteau asupra sa trimise de publicul nemulţumit. Tex a ajuns la opt, dar Jeffries s-a ridicat din nou la luptă.

Dreapta lui Johnson, teribila lui dreaptă, îşi făcuse însă efectul: Jeffries în ciuda rezistenţei sale disperate era învins — şi nici o putere din lume nu-l mai putea ajuta. Era un miracol faptul că reuşise să se ridice de la podea. Se clătina ca beat şi aproape orbit îşi căuta adversarul.

Spectacolul ar fi fost grotesc dacă înfăţişarea lui Jeffries n-ar fi trezit compasiune. În ciuda dramatismului momentului, lui Tex însă situaţia i se părea ridicolă, mai ales atunci cînd a trebuit să-l conducă de umăr pe Jeffries pînă la mijlocul ringului, ajutîndu-l, ca pe un orb, să-şi regăsească rivalul.

Johnson încordat ca o felină, aştepta cu o deplină sportivitate ca Jeffries să pornească primul la atac.

— Box... Box.. le striga autoritar Tex, dar Jeffries încă nu auzea ce i se spunea.

Azi, în asemenea situaţie, meciul ar fi oprit fie de arbitru fie de către manager, luptătorul aflat în starea respectivă fiind declarat învins prin knock-qut tehnic. Pe atunci însă regulamentele meciurilor erau severe, căci spectatorii pretindeau pentru suma plătită lupta pînă la capătul ultimei rezistenţe.

Meciul era gata să înceapă cînd în ring a pătruns un spectator, l-a îmbrîncit violent pe Tex şi s-a îndreptat ameninţător spre Johnson care, surîzător, îl privea

cu superioritatea pe care i-o dădeau muşchii săi întinşi ca un resort.

— Tu, negrule... — A ţipat răguşit spectatorul.

În stadion reîncepuse vacarmul.

Se auzeau ţipete, ameninţări.

— Nu permiteţi unui negru să facă knock-qut un alb...

— Opriţi meciul...

O să aveţi de-a face cu oamenii Klanului)...*

Ridicol intrusul pătruns în ring îi repeta prosteşte lui Johnson:

— Tu, negrule... Tu, negrule...

Corbett, managerul lui Jeffries a profitat de incident pentru a-i şterge faţa boxerului său cu un prosop îmbibat în apă rece în vreme ce Tex, fără să şovăie, a desprins pistolul de la cingătoare şi l-a vîrît sub nasul spectatorului care pătrunsese pe ring. Omul s-a speriat, iar Tex a tras un foc în aer. Se pare că numai zgomotul coltului i-a reamintit lui Jeffries că trebuie să reînceapă lupta. Abia schiţa însă loviturile, blocajul şi-l făcea defectuos, iar dreapta lui Johnson făcea ravagii. Trei drepte în bărbie l-au trimis pe Jeffries în corzile de frînghie ale ringului.

Spectatorii amuţiseră din nou. Johnson părea înşurubat în podea şi lovea în Jeffries ca în sacul cu nisip, la antrenament. Jeffries nu mai era deacum capabil să dea nici un fel de ripostă.

Din nou au zburat spre ring scaune, scînduri, pietre. În stadion au început apoi încăierările. Rîndurile spectatorilor se mişcau ca valurile mării şi numai după ce poliţia federală a intervenit, trăgînd focuri în aer, s-a restabilit liniştea.

Atunci a socotit şi Johnson că meciul trebuie lichidat.

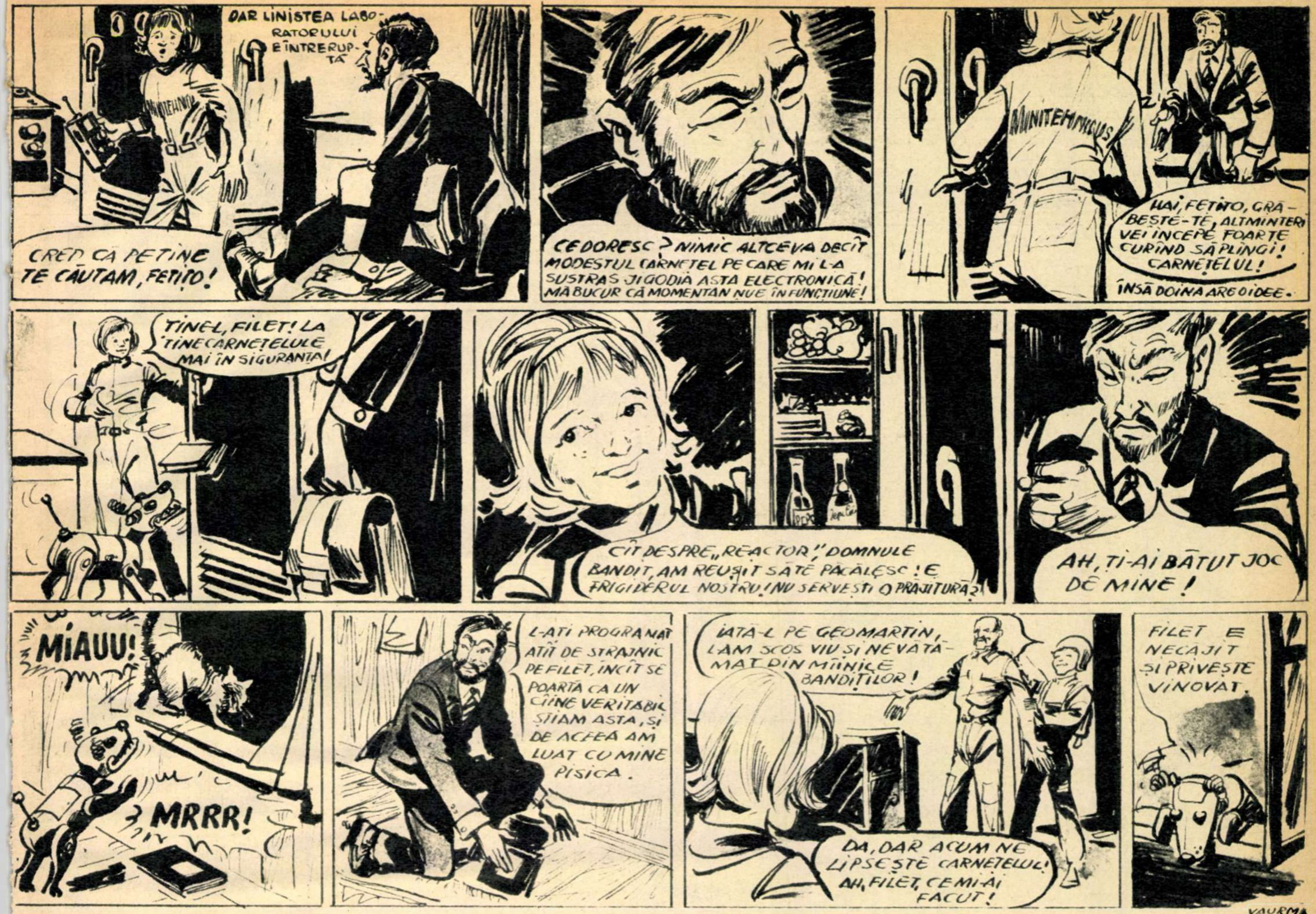
DAR LINIŞTEA LABORATORULUI E ÎNTRERUPTĂ
CRED CĂ PE TINE TE CĂUTAM, FETIŢO!
CE DORESC? NIMIC ALTCEVA DECÎT MODESTUL CARNEŢEL PE CARE MI L-A SUSTRAS JIGODIA ASTA ELECTRONICĂ! MĂ BUCUR CĂ MOMENTAN NU E ÎN FUNCŢIUNE!
HAI, FETIŢO, GRĂBEŞTE-TE, ALTMINTERI VEI ÎNCEPE FOARTE CURÎND SĂ PLÎNGI! CARNEŢELUL!
ÎNSĂ DOINA ARE O IDEE.
ŢINE-L, FILET! LA TINE CARNEŢELUL E MAI ÎN SIGURANŢĂ!
CÎT DESPRE „REACTOR", DOMNULE BANDIT, AM REUŞIT SĂ TE PĂCĂLESC! E FRIGIDERUL NOSTRU! NU SERVEŞTI O PRĂJITURĂ?
AH, ŢI-AI BĂTUT JOC DE MINE!
MIAUU!
MRRR!
L-AŢI PROGRAMAT ATÎT DE STRAŞNIC PE FILET, ÎNCÎT SE POARTĂ CA UN CÎINE VERITABIL. ŞTIAM ASTA, ŞI DE ACEEA AM LUAT CU MINE PISICA.
IATĂ-L PE GEOMARTIN, L-AM SCOS VIU ŞI NEVĂTĂMAT DIN MÎINILE BANDIŢILOR!
DA, DAR ACUM NE LIPSEŞTE CARNEŢELUL! AH, FILET, CE MI-AI FĂCUT!
FILET E NECĂJIT ŞI PRIVEŞTE VINOVAT.

VA URMA

• Revanşa • 70

A lovit cu sete pentru ultima oară şi a sărit trei paşi înapoi. Corzile elastice ale ringului l-au aruncat pe Jeffries la podea şi acolo a rămas nemişcat. Tex s-a apropiat de el şi auzindu-l oftînd greu, a numărat rar cifrele fatidice, pronunţînd tare, apăsat,finalul de act: OUT!

A urmat o linişte stupefiantă. Spectatorii erau uluiţi. Se priveau consternaţi. Managerul l-a ridicat de la podea pe Jeffries care îşi revenea, dar nu părea să-şi dea seama ce se întîmplă în jurul său. Pe buzele umflate, vinete, avea un zîmbet de copil. Tex nu l-a mai chemat în ring pe Bill Jordan să anunţe cîştigătorul. Nu avea timp de pierdut. A făcut un semn spre şerif şi poliţia

• Revanşa • 71

federală ajutată de cow-boy a format un cordon lung de 50 de metri care ducea la vestiar. După liniştea nefirească de pînă atunci a început furtuna. Urletele şi răcnetele se auzeau probabil pînă la Reno. Corbett, managerul, l-a tîrît după sine pe Jeffries,care deşi mergea şi zîmbea, încă nu înţelegea ce se întîmpla cu el. Tex, Johnson, Morisson, Bill, Corbett, Jeffries şi în spatele lor şeriful din Reno alergau prin coridorul format de trupurile poliţiştilor şi cow-boylor. Mai erau 20 de metri pînă la vestiar, însă lui Tex i se părea că nu mai ajunge. În fine vestiarul. Tex i-a aruncat lui Johnson halatul pe umeri şi i-a arătat un automobil în faţa stadionului.

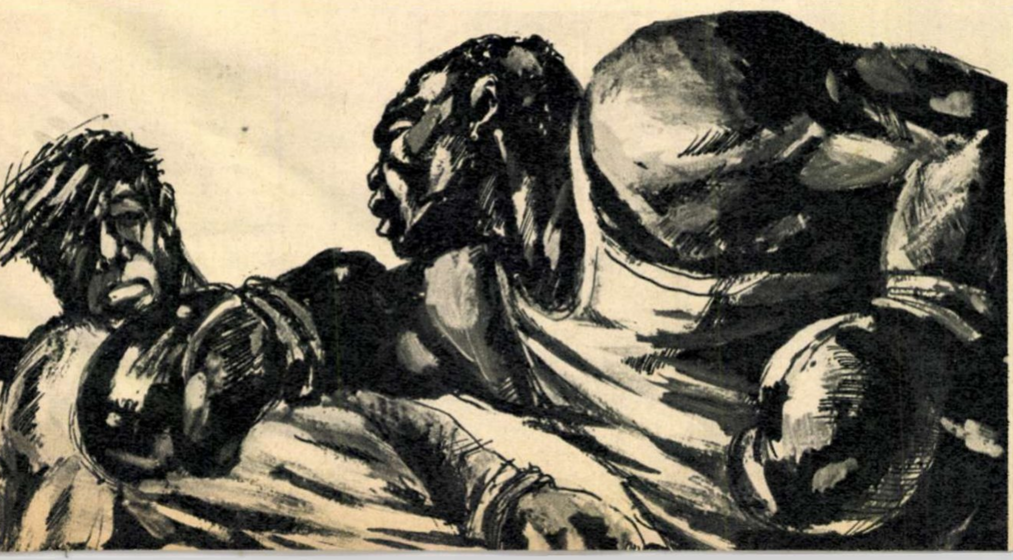

• Revanşa • 72

— Ai hainele în automobil. Te îmbraci pe drum...

Johnson l-a privit pe Tex cu prietenie şi i-a întins mîna încă înmănuşată, zîmbindu-i cu toată faţa:

— Vă mulţumesc, mister Tex... Sînteţi un om cinstit şi curajos...

Tex i-a strîns cu căldură amîndouă mîinile privindu-l în ochi:

*— N-a fost numai meciul tău, Johnson... A fost şi al meu... Astăzi i-am făcut knock-out pe toţi proprietarii de săli din America... Revanşa asta le-o datoram mai ales după ce mi-au incendiat stadionul. Tex rămase pe gînduri amintindu-şi cu durere faţa de copil poznaş a lui Billy şi a continuat cu voce schimbată. La revedere, Jack. Ne întîlnim diseară la hotelul «Lubec» din Austin**)*

Apoi, după ce maşina care îl ducea pe Johnson spre glorie s-a îndepărtat,învăluită de praful gros al preeriei, Tex li se adresă reporterilor care îl asaltau:

— Notaţi, domnilor, în carnetele dumneavoastră, că Tex Richard, cel pe care dumneavoastră l-aţi numit pînă acum «cavalerul cauzelor pierdute», şi-a luat revanşa....

Zîmbind, Tex scoase din buzunarul de la piept o havană ciocolatie, o mirosi îndelung, îi muşcă încet vîrful auriu şi o aprinse. Cu un oftat de uşurare trase adînc fumul albăstrui în piept şi niciodată tutunul din Caraibe nu i s-a părut atît de parfumat.

Era prima ţigară pe care o fuma în ziua aceea.

(Sfîrşit)

---

*) Ku-Klux-Klanul, organizaţie rasistă care îşi desfăşoară şi azi activitatea în sudul Statelor Unite ale Americii.

**) Austin: capitala statului Newada

Răvașe

Unui elev:
El preferă dintre toate
cărțile ... pe cea... de bucate!

Unuia care deteriorează cărțile:
Văzînd file întrerupte
Mă-ntreb: citește pe rupte?

Titi Gheorghiu - Vaslui

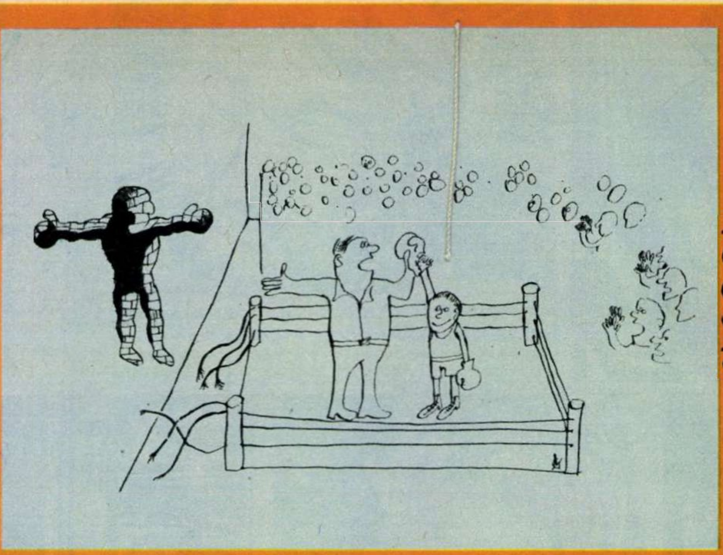

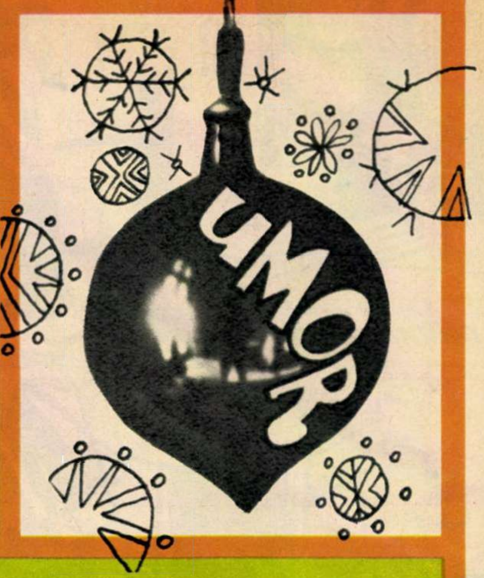

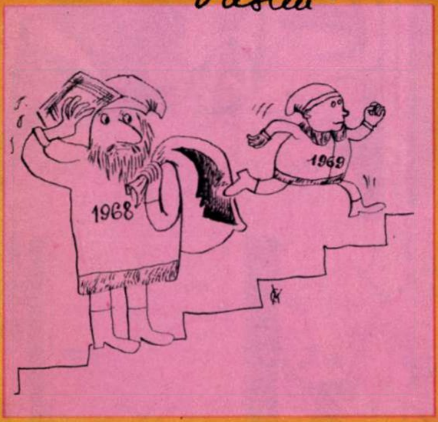

Păpuși de Mirella Sîmboteanu

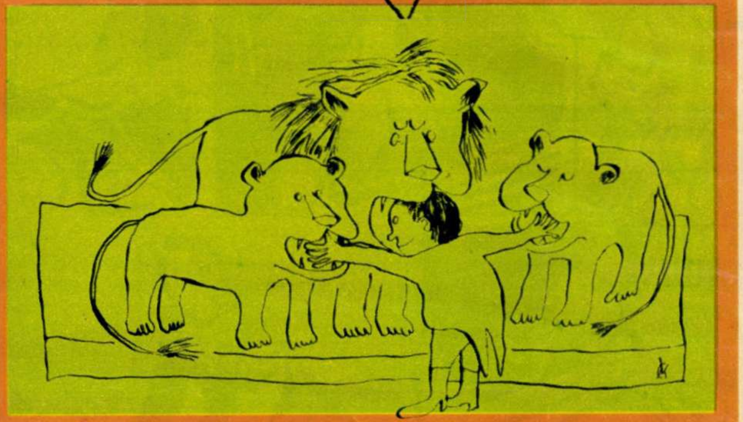

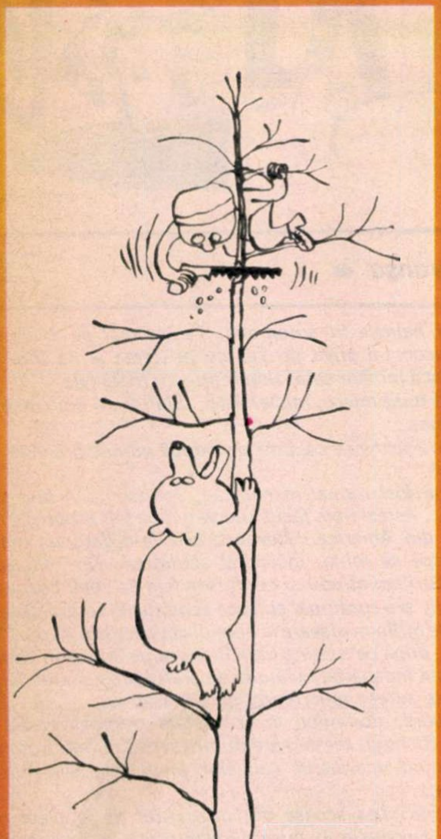

VÎNĂTOREASCĂ

— Bravo, foarte bine ați nimerit, am văzut cum zburau penele.

— Dar e o confuzie... Eu doar am ochit într-un lup!

SIMPLU

— Vai, tată, cum a putut artistul acesta să înghită o sabie fără să se rănească?

— Foarte simplu, înainte de reprezentație a înghițit teaca.

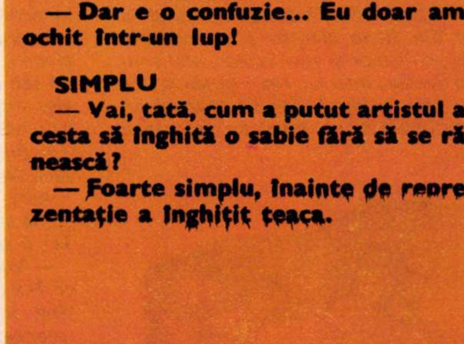

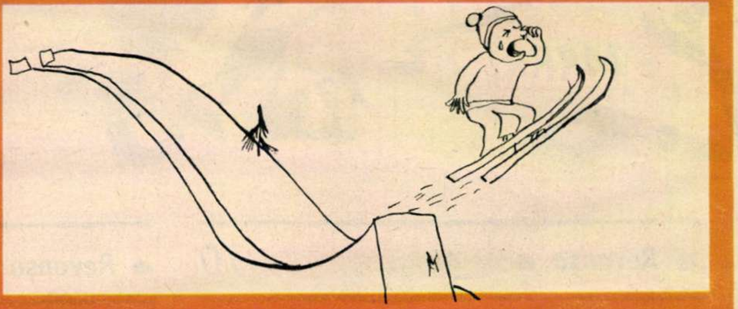

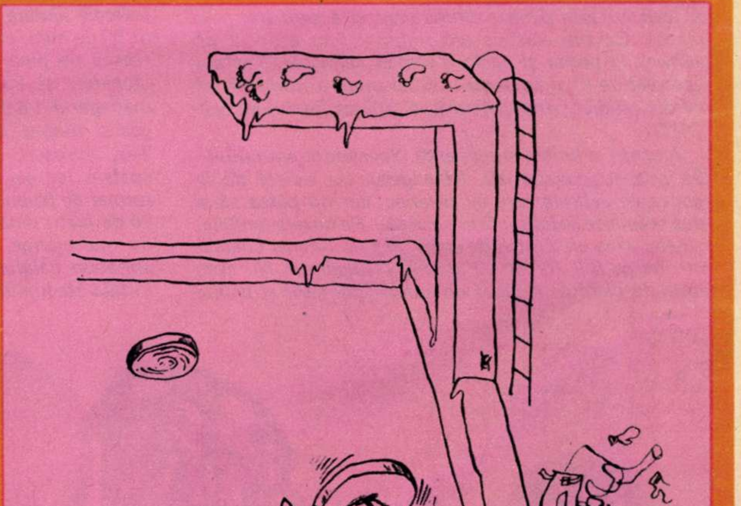

Caricaturile de pe această pagină au fost executate de **CRĂIȚA-MÎNDRĂ VASILE**

Aritmogrif

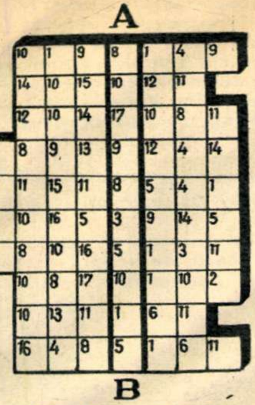

	10	1	9	8	1	4	9
	14	10	15	10	12	11	
	12	10	14	17	10	8	11
7	8	9	13	9	12	4	14
14	11	15	11	8	5	4	1
14	10	16	5	3	9	14	5
7	8	10	16	5	1	3	11
	10	8	17	10	1	10	2
	10	13	11	1	6	11	
	16	4	8	5	1	6	11

Înlocuind cifrele prin litere, veți afla pe coloana A—B o urare de Anul Nou, iar pe orizontale cuvinte... la temă.

Peisaj de revelion

(Rebus criptografic: 2, 7, 2, 4, 3, 1. 4)

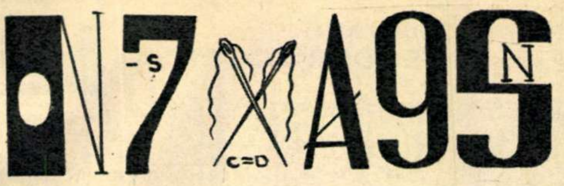

SFINX

LA POMUL DE IARNĂ

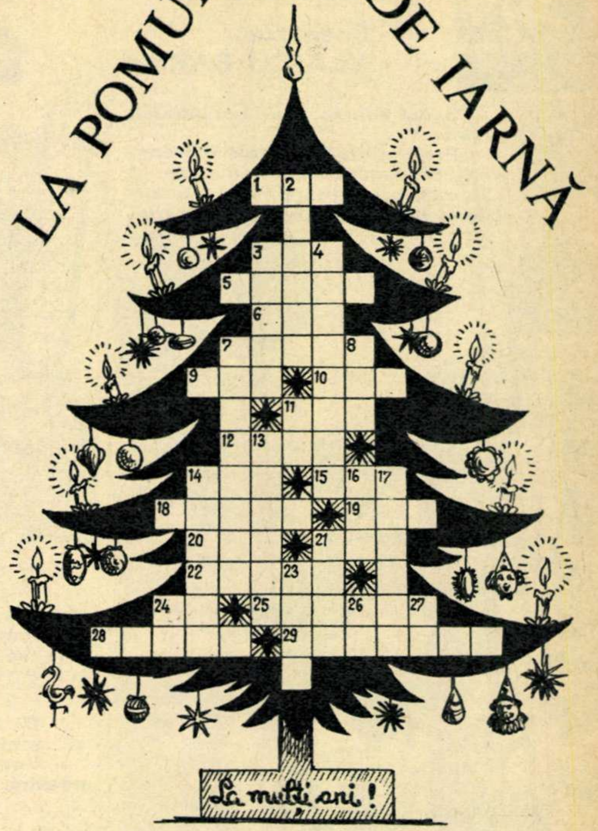

ORIZONTAL: 1) O brad frumos! 3) E plin de daruri în spinarea lui Moş Gerilă. 5) Curăță «drumul» pentru Moş Gerilă. 6) Pîrîu provenit din ploaie (reg.) 7) Cadou... prin poştă. 9) «Norocul» din plăcinta Anului Nou. 10) Anul ce vine pe care-l aşteptăm să ne-aducă noi şi multe bucurii. 11) Nume de fată. 12) Poleitele din pomul de iarnă (sing.). 14) Şi ele sînt nelipsite din pomul de iarnă (sing.). 15) E în pom. 18) Se împodobeşte cu serpentine. 19) Ia mai roata măi flăcăi...! 20) Întîmpină Anul Nou cu chiote, pluguşor, şi buhai, după strămoşeasca datină. 21) ...Gerilă. 22) Cloşca (reg.). 24) Serveşte! 25) Parfumează pomul de iarnă. 28) Cadouri pentru... toți. 29) În jurul pomului de iarnă!

VERTICAL: 2) Pentru copii, cu atracții, surprize şi un uriaş pom de iarnă. 3) Cadou specific iernii (sing.). 4) Se înnoieşte de Anul Nou. 7) Petrecerea de la Palatul pionierilor cu ocazia sărbătorilor. 8) In mijlocul petrecerii. 11) Frunză de brad. 13) Umblă cu pluguşorul. 14) Participant la carnaval. 16)... Copii şi frați...! 17) Cadou pentru... tăticii 21) Nelipsită de revelion. 23) Unde-i stă bine purcelului de lapte... de revelion 24) Perie! 26) Mic şi fără cap! 27) 1969!

MIHAI PĂTRAŞCU

CLUBUL LOGICIENILOR (5)

Iată o nouă problemă în cadrul concursului nostru, ultima pe acest an, pe care v-o propune spre dezlegare profesorul universitar **EDMOND NICOLAU.**

LUC şi NUA

— Unitățile de măsură sînt, în bună... măsură, arbitrare.

— Aşa e, dar fizicienii au făcut un lung efort spre a ajunge la un sistem cît mai coerent.

— Ai perfectă dreptate. Dar numai pentru această problemă vom introduce două unități noi. «Luc»-ul şi «nua». Prin definiție, un **luc** este Lungimea Unui Chibrit.

— Înțeleg!

— În schimb *nua* (Noua Unitate de Arie) este aria unui pătrat cu latura de un *luc.*

— Dar care e problema?

— Să se exprime în *nua* ariile maxime şi minime ale poligoanelor care nu sînt complet degenerate şi care au perimetrul de 12 *luci*.

— Adică au conturul format din 12 bețe de chibrit. Dar ce înseamnă complet degenerat?

— Au cel puțin două chibrituri în contact pe toată lungimea lor.

REZULTATUL PROBLEMEI DE LA CLUBUL LOGICIENILOR (III):

— Cele două locomotive se ciocnesc la mijlocul drumului, deci după un parcurs de 5 km, deci după 12 minute. În acest timp musca a zburat 12 km.

Premianți:

1. **Marjai Ludovic, cl. a VIII-a A, Şcoala generală nr. 2, Reşița.**
2. **Zegrean Gheorghe, cl. a VI-a, Cristertii-Ciceului-Bistrița, Năsăud.**
3. **Wamsiedel Erwin, cl. a VI-a C, Şcoala generală 2, Suceava.**
4. **Mărghidan Gheorghe, cl. a VIII-a, Şcoala generală Vişina, Olt.**
5. **Culbec Tatiana, cl. a VI-a A, Liceul Hălăuceşti, Iaşi.**

CARTE DE VIZITĂ

de... Anul Nou (3, 6)

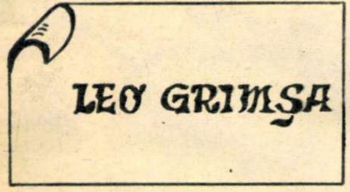

Aflați prin anagramare cine se ascunde sub numele de mai sus.

DE SEZON

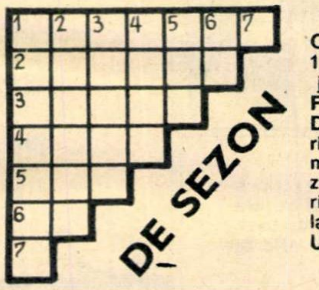

Orizontal şi vertical: 1) Bucuria copiilor din jurul Anului Nou. 2) Frumos la aspect. 3) Din sacul lui Moş Gerilă... cu banii lui mămica şi tăticu. 4) Invizibilul cu forță de uriaş. 5) Anul care bate la uşă. 6) Tuns! 7) Unică!

ŢI-AI REÎNNOIT ABONAMENTUL PE 1969 LA **Cutezătorii** ?

PERSPICACITATE

Cum aşezați 24 de bile într-o figură geometrică astfel ca pe fiecare latură să aveți 5 bile?

ANAGRAME BUCLUCAŞE

Cum trebuie citite propozițiunile de mai jos:

1) Albinele culeg carnetul din flori. 2) Costel a cumpărat un cîntar de porc. 3) Ieri am cumpărat un carbon cu dulceață. 4) Prostul întăreşte muşchii. 5) Satira l-a moleşit de tot.

MONOVERBE CU ÎNTREBARE ŞI RĂSPUNS

— Cum trebuie să fie timpul pentru înălțat zmeul? (2—4)
— Cum se prezintă o haină şifonată? (2—4)
— Cu ce se pot lega două scînduri? (2—4)

PE GHEAȚĂ

(Monoverb: 3—8)

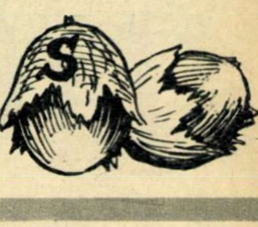

PE CREANGĂ ŞI PE PERETE!

(anagramă cu două soluții: 7 litere)

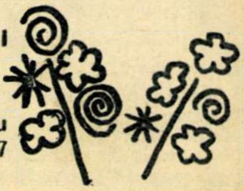

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu:
VLAICU BÂRNA

15

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

Faima lui Mihai se răspîndise în toată Europa. Soliile de prietenie soseau din toate părțile. Însuși țarul Rusiei, Boris Godunov îl asigura de sprijinul său. Turcii văzînd că nu pot birui cu armele semnară pacea cu Mihai, recunoscînd independența Țării Românești. Dar Mihai simțea că în Transilvania se petrece ceva.

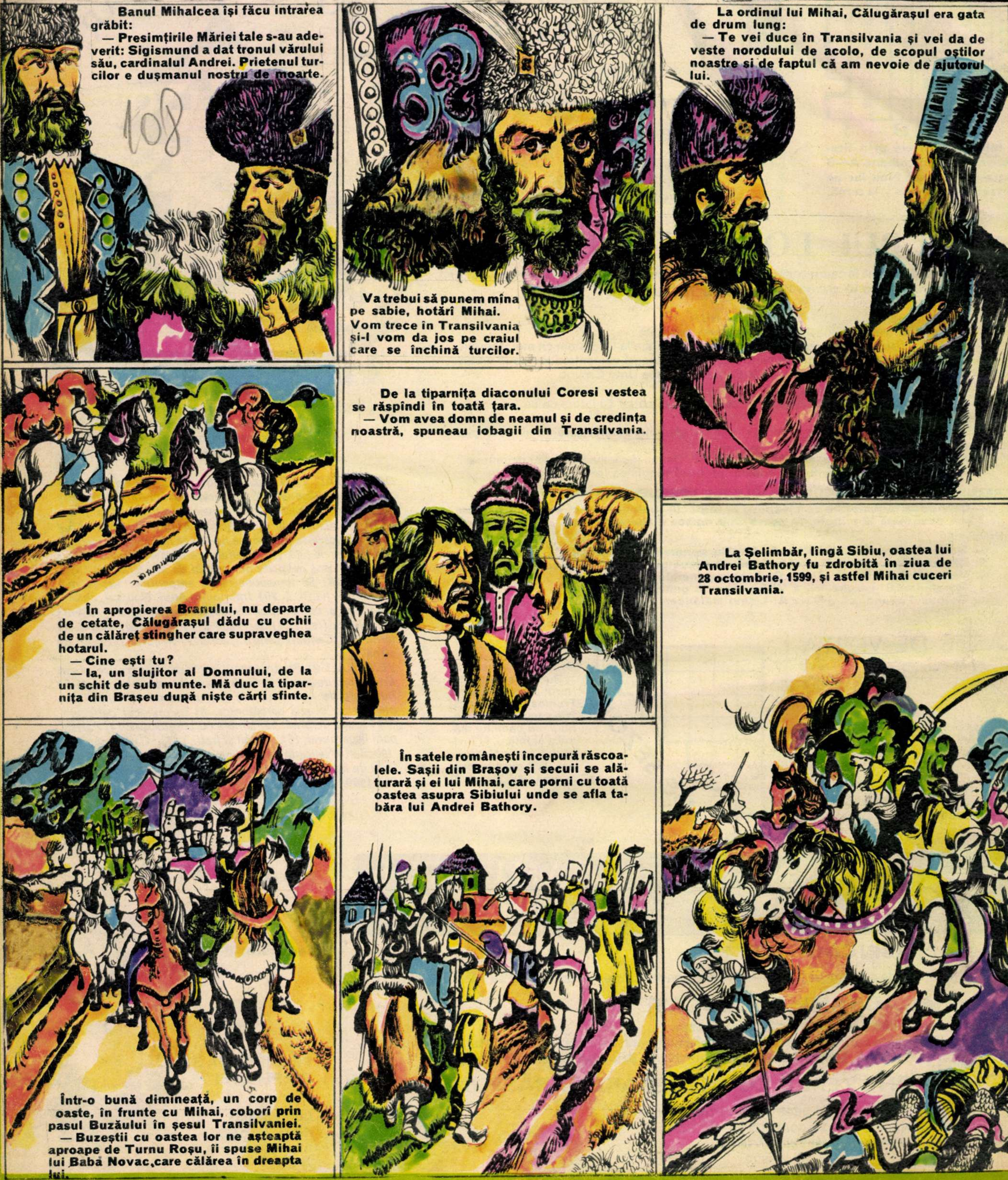

Banul Mihalcea își făcu intrarea grăbit:
— Presimțirile Măriei tale s-au adeverit: Sigismund a dat tronul vărului său, cardinalul Andrei. Prietenul turcilor e dușmanul nostru de moarte.

108

Va trebui să punem mîna pe sabie, hotărî Mihai. Vom trece în Transilvania și-l vom da jos pe craiul care se închină turcilor.

La ordinul lui Mihai, Călugărașul era gata de drum lung:
— Te vei duce în Transilvania și vei da de veste norodului de acolo, de scopul oștilor noastre și de faptul că am nevoie de ajutorul lui.

În apropierea Branului, nu departe de cetate, Călugărașul dădu cu ochii de un călăreț stingher care supraveghea hotarul.
— Cine ești tu?
— Ia, un slujitor al Domnului, de la un schit de sub munte. Mă duc la tiparnița din Brașeu după niște cărți sfinte.

De la tiparnița diaconului Coresi vestea se răspîndi în toată țara.
— Vom avea domn de neamul și de credința noastră, spuneau iobagii din Transilvania.

Într-o bună dimineață, un corp de oaste, în frunte cu Mihai, coborî prin pasul Buzăului în șesul Transilvaniei.
— Buzeștii cu oastea lor ne așteaptă aproape de Turnu Roșu, îi spuse Mihai lui Baba Novac, care călărea în dreapta lui.

În satele românești începură răscoalele. Sașii din Brașov și secuii se alăturară și ei lui Mihai, care porni cu toată oastea asupra Sibiului unde se afla tabăra lui Andrei Bathory.

La Șelimbăr, lîngă Sibiu, oastea lui Andrei Bathory fu zdrobită în ziua de 28 octombrie, 1599, și astfel Mihai cuceri Transilvania.

(Va urma)

Cutezătorii 52
Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic: Anca ARGHIR. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.
1 LEU